

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 134 (5854) 26 iyul 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycanın kosmik uğurları

Azərbaycan yaxın gələcəkdə regional kosmik sənaye mərkəzinə çevriləcək

3

İlham Əliyev
dövlətciliyin keşiyində,
antimilli qruplar
hakimiyyət eşqində...

4

"Jara-2019"da
200-dən çox
müğənni çıxış edəcək

5

ABŞ səfiri: Azərbaycanın
Əfqanistanda
sülhməramlı əməliyyata
təhfəsi yüksək
qiymətləndirilir

Azərbaycanın kosmik uğurları

Azərbaycan yaxın gələcəkdə regional kosmik sənaye mərkəzinə çevriləcək

Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Beynəlxalq Astronavtika Federasiyasının prezidenti Jan-İv Lö Qalla görüşü zamanı Azərbaycanda kosmik sənayenin inkişafında əldə edilən uğurlar, yüksək texnologiyaların, o cümlədən, kosmik sənayenin ölkəmizdə prioritet sahələri barədə geniş danişilib. Həmçinin, Azərbaycanın artı üçüncü sənaye peykinin orbitə buraxılması mühüm hadisə kimi dəyərləndirilib və ölkəmizin dünya kosmik ailəsinin üzvü olmasının əhəmiyyəti vurgulanıb.

Söhbət zamanı Azərbaycanla Fransa arasında əlaqələrin müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən, kosmik sənaye sahəsində uğurla inkişaf etdiyi bildirilib, eyni zamanda, ölkəmizin Beynəlxalq Astronavtika Federasiyası ile də əməkdaşlığının genişləndirilməsindən məmənunluq ifadə olunub.

“Biz Azərbaycanda güclü kosmos sənayesinin qurulması üçün beynəlxalq tərəfdəşlərimizlə işləyirik”

Bu gün ölkəmizdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanda informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqinin prioritet elan olunması, 2008-ci ilde “Azərbaycanda kosmik sənayenin yaradılması və telekommunikasiya peyklerinin orbitə çıxarılması”, 2009-cu ilde ölkədə “Kosmik sənayenin yaradılması və inkişafı üzrə Dövlət Programının təsdiq edilməsi haqqında” dövlət başçısının sərəncamları bu sahənin inkişafına dövlət səviyyəsində göstərilən diqqətin əyni təsdiqididir. Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2010-cu ilde “Azərkosmos” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin təsis edilməsi haqqında Sərəncam imzalandı. Azərbaycan, Avropa və Amerika mütəxəssislərinin birgə səylərinin nəticəsi olan, amma Azərbaycan adı ilə ərsəyə gələn, Azərbaycan bayrağının təsviri ilə kosmosa göndərilen “Azerspace-1” telekommunikasiya peykinin orbitə çıxarılması, ölkəmizin daha bir nailiyyəti olaraq, tarixə düşdü.

Azərbaycan kosmik sənayeyə malik ölkəyə çevrilib

“Azerspace-1” telekommunikasiya peykinin orbitə çıxarılması ölkəmizin daha bir nailiyyəti idi. Bu, həm də Azərbaycanın elmi-texniki və iqtisadi qüdrətinin təntənəsi idi. İstismar müddəti 15 il olan “Azerspace-1” peyki Avropa, Afrika, Mərkezi Asiya, Qafqaz ölkələri və Yaxın Şərqi regionunu əhatə edir. Eyni zamanda, Azərbaycanın ilk telekommunikasiya peyki informasiya mühəndisliyinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, ölkəmizdə kosmik sənayesinin inkişaf etdirilməsi ilə yanaşı, kommersiya xarakterli və gəlirlili bir layihədir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu peykin fəaliyyətinin iqtisadi cəhətdən səmərəli olacağını vurgulamışdır: “Gələcəkdə bu sahənin hər bir ölkə üçün nə qədər vacib olduğunu, əminəm ki, hər kəs görəcəkdir. Hər bir ölkənin uğurlu, dayanıqlı inkişafı üçün informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsi həllədici rol oynaya-cadır. Mən buna əminəm. Mən çox şadam ki, biz bu istiqamətdə bütün işləri planlı, məqsədyönlü şəkildə aparırıq. Bütün addim-

ları atırıq ki, ölkəmiz daha da güclənsin, Azərbaycan daha da müasir dövlətə çevrilisin”.

2013-cü ildə ilk peykimiz olan “Azerspace-1” telekommunikasiya peyki, 2014-cü ildə isə “Azersky” müşahidə peyki orbitə çıxarılib. Və nəhayət, üçüncü peykin orbitə çıxarılması ölkəmizdə kosmik sənayenin inkişafında növbəti addım oldu.

Ölkə Prezidenti “Azerspace-1”i Azərbaycanda kosmos sənayesinin başlanğıcı adlandıraq bildirmişdir ki, “Azerspace-1” o deməkdir ki, “Azerspace-2”, “Azerspace-3” və digərləri olacaq: “Biz Azərbaycanda güclü kosmos sənayesinin qurulması üçün beynəlxalq tərəfdəşlərimizlə işləyirik”.

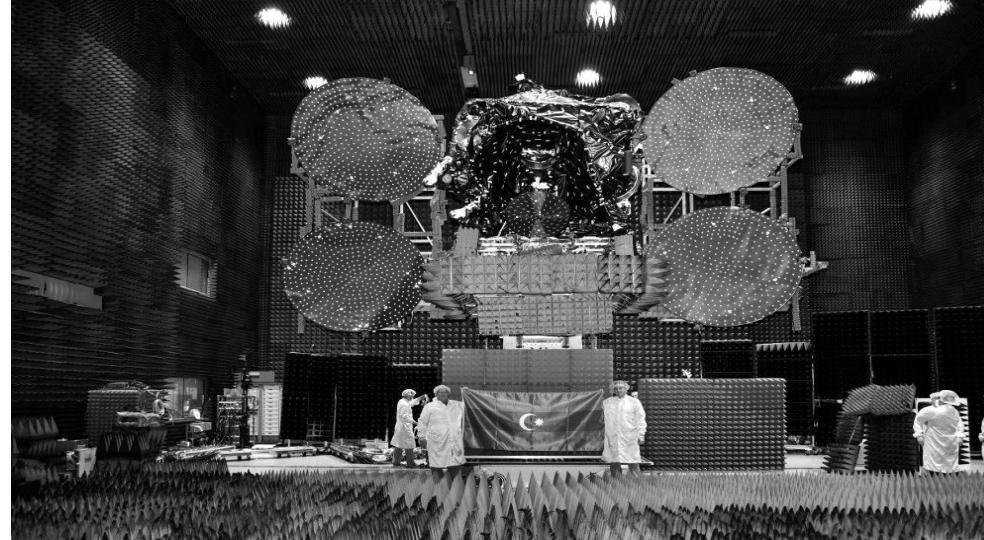
Bu gün qürurla demək olar ki, Azərbaycan orbitdə özünün telekommunikasiya pey-

baycanın müdafiə və hərbi potensialının gücləndirilməsi içinde “Azersky” peykinin xüsusi rolu var. Bu peyk, həmçinin, kənd təsərrüfatının inkişafı, ekoloji vəziyyətə nəzarət, torpaqlardan səmərəli şəkildə istifadə edilməsində vacib əhəmiyyət kəsb edir. Bu peykin fəaliyyəti nəticəsində, Azərbaycan qeyd edilən sahədə xaricdən asılılığı tama-mile aradan qaldırıb və bir çox ölkələr üçün peyk xidməti göstərir. Məhz ölkə Prezidentinin 2019-cu ilin bütçəsində sosial müdafiə xərclərin artırılmasına xüsusi diqqət yetirməsi deyilənlərin real sübutudur.

Sosial müdafiə xərcləri artırılıb

Prezident İlham Əliyev “Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti organının 2019-cu il bütçəsi haqqında” qanuna dəyişikliklə, müvafiq icra hakimiyyəti organının 2019-cu il bütçəsinin gelirləri 3 928 104 000 manatdan 4 128 104 000 manata, xərcləri isə 3 928 104 000 manatdan 4 128 104 000 manata qaldırılıb.

Bundan əlavə, müvafiq icra hakimiyyəti organının 2019-cu il bütçəsinin xərclərinin əhaliyə ödənişlər üzrə xərclər istiqamətində

ki olan azsaylı ölkələrdən biridir. Kosmik sənayenin inkişafı üçün mövcud olan çox əlvərmişli imkanlar bu sahənin geleceyi ilə bağlı nikbin düşünməyə, Azərbaycanın yaxın gelecekdə regional kosmik sənaye mərkəzinə əməkdaşlığı deməyə əsas verir.

Prezident İlham Əliyev yeni peykin orbitə buraxılması münasibətlə xalqa ünvanlaşdı - təbrikində bu peyklerin çox böyük əhəmiyyəti olduğunu bildirib. Dövlət başçısı deyib ki, ilk növbədə, Azərbaycan informasiya təhlükəsizliyi baxımından daha da önemli ad-

dim atır. Bu gün peyklerimiz vasitəsilə Azərbaycan telekanalları dünyaya öz verilişlərini təqdim edə bilirlər. Bu gün Azərbaycan telekommunikasiya sahəsində xarici tərəfdəşlərdən asılılığını tam aradan götürübür. Eyni zamanda, kadr hazırlığı üçün Azərbaycanın kosmik sənayesinin inkişafı önemli rol oynayır. Peykləri idarə edən kadrlar azərbaycanlı mütəxəssislərdir və onların böyük əksəriyyəti gənclərdir.

Ümumilikdə, infrastruktur layihələrinin icrası və mövcud infrastrukturun qorunması üçün peyklerin böyük əhəmiyyəti var. Azə-

3 834 944 000 manatdan, 4 020 444 000 manata qaldırılıb. Eyni zamanda, pensiya və müavinətlərin əhaliyə çatdırılması, bank əməliyyatlarının aparılması üzrə xidmət haqqı xərcləri 22 500 000 manatdan, 23 000 000 manata qaldırılıb.

Bəli, son 6 il ərzində, orbitə 3 peyk çıxaran Azərbaycan bu gün dünyanın kosmik klubunun üzvüdür və bayraqımızın en yüksək zirvələri fəth edir. Bir sözə, “Azərkosmos” beynəlxalq kosmik layihələr çərçivəsində xarici dövlətlərin kosmik agentlikləri ilə kosmosdan dinc məqsədlərlə istifadə üzrə qarşılıqlı fayda gətirən əməkdaşlıq qurur ki, bu da, öz növbəsində, müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq ictimaiyyət qarşısında intellektual nüfuzunun daha da möhkəmlənməsinə xidmət edir.

Dövlət başçısı kosmos sənayesinin inkişafının əhəmiyyətindən danışarkən, çıxışlarında bildirib ki, bu peykler, ilk növbədə, Azərbaycanın informasiya təhlükəsizliyi baxımından çox önemlidir.

Eyni zamanda, bütün bu deyilənlərin mənşəti nəticəsidir ki, yüksək texnologiyaların ixracında en böyük artım göstərən Avropa ölkələrinin siyahısında Azərbaycanın orta hesabla 41,1 faizlik illik artım tempi ilə ikinci sırada qərarlaşması bu ölkəmizin böyük nailiyyəti və Azərbaycanın dünyada kosmik uğurlarının göstəricisidir.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

İlham Əliyev dövlətçiliyin keşiyində, antimilli qruplar hakimiyyət eşqində...

Hər bir dövlətin idarəcilik sisteminin effektivliyi, ilk növbədə mövcud həkimiyətin qəbul etdiyi qərarların düzgünlüyündən və ölkənin strateji maraqlarına cavab verməsindən asılıdır. Səmərəli idarəcilik, həmcinin qəbul olunmuş qərarları icra edəcək kadrların peşəkarlığı ilə də sax bağlıdır. Əgər düzgün siyaset iqtidarnı uzaqqorənliyi, praqmatizmi, qətiyyəti, principallığı və təmkinli davranışını ilə şərtlənir-sə, kadr siyasetinin uğuru qəbul olunmuş qərarların vaxtında və tam yerinə yetirilməsindən, o cümlədən qarşıya qoyulan vəzifələrin, ortaya çıxan ictimai problemlərin həllində optimallıq, operativlik və icra intizamından asılıdır.

Əli HƏSƏNOV,
Azərbaycan Prezidentinin
ictimai-siyasi məsələlər üzrə
köməkçisi

Sosializmin banisi Vladimir Lenin 1917-ci il inqilabından sonra bolşeviklərin kadr siyasetini formalasdırarkən belə bir fikir ifade etmişdi ki, "hər bir aş-paz dövləti idarə edə bilər". Əslində, Lenin bu fikirlə bolşevikləri başa salmaq isteyirdi ki, o zaman hakimiyyətdə kadr qılığının ilə bağlı yaranmış boşluğu doldurmaq üçün mövcud təcrübəli kardlar vasitəsilə qısa zamanda sadə insanları öyrətmək və dövlət idarəciliyinə cəlb etmək lazımdır. Lakin bolşeviklər ictimai-siyasi və sosial-mədəni həyatın bütün sahələrində keçmişlər bağılı hər şeyi inkar edərək, minlərlə peşəkar siyasetçiyə, iqtisadçıya, mədəniyyət və təhsil xadimlərinə, çoxsaylı müte-xəssislərə acı bir tale yaşıatdı ki, bu da sonrakı illərdə ölkəyə çox ciddi problemlər bahasına başa gəldi.

Əminliklə deyə bilərik ki, 1992-ci ildə qısa müddətə həkimiyəti əla keçirmiş xalq cəbhəsi-müsavat hökuməti də Azərbaycan cəmiyyətinə oxşar problemlər yaşıatdı. O zaman müxtəlif vəzifələrdə təmsil olunan peşəkar kadrlar təzyiq və təqibə məruz qoyularaq iş bəşindən uzaqlaşdırıldı. Hakimiyyətin həyata keçirdiyi "kadr siyaseti" sayesində təcrübəsiz populistlər, qoluzorlular, başıpozuqlar mühüm postlara gətirildi və nəticədə ölkə xaos və anarxiyaya sürükəndi. Ən acınacaqlısı isə o idi ki, müharibə vəziyyətində olan bir ölkənin yeni formalasın hərbisinin, polisinin və s. qurumların başına Rəhim Qaziyev, İsgəndər Həmidov, Leyla Yunus və onlar kimi digər səriştəsiz, iddiaları ile imkanları uyğun gelməyen, bəzən xarici ölkələrin xüsusi xidmet orqanlarına bağlı qüsurlu kadrlar təyin edildi. Azərbaycanda hakimiyyət uğrunda mübarizə aparan ayri-ayrı silahlı dəstələrin özbaşılığı, cəbhədə, polis və prokurorluq orqanlarında hökm sürən hərc-mərclik, kütłəvi xəyanət, satqınlıq, əsgər və zabitlərin acınacaqlı durumu, laqeydlik və s. ölkədə adı hala əvvəlmişdi.

Həmin dövrə dövlət katibi postunu tutan Əli Kərimlinin özü parlamentin tribunasından idarəciliyin acınacaqlı vəziyyətini etiraf etməye məcbur olmuşdu. Bu etiraf, əslində o dövrə onun mənsub olduğu hakimiyyətin təkcə hərbi və inzibati sahəde deyil, ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, ümumiyyət, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində nümayiş etdiridiyi yarımaz dövlət idarəciliyinin göstəricisi idi. Çünkü həmin dövrə nəzarətsizlik, nizam-intizamsızlıq ölkənin bütün daxili həyatına hakim kəsilmişdi. İnkarcılıq prinsipi və emosiyalarla dövləti idarə edənlərin qüsurlu və zıyanlı qərarlarının həm de mənəm-mənəmlik iddiası ilə alış-bayan qeyri-peşəkarlar tərəfindən həyata keçirilməsi başqa nəticə vere bilməzdi. Acınacaqlı nəticələr özündən çox da gözəlmədi. Cəmi bir il müddətində bolşevik təfəkkürü cəbhə hakimiyyəti Azərbaycan dövlətini anarxiya və xaosa sürükləyərək ciddi təhlükə ilə üz-üzə qoydu...

Sonrakı tarix də hər kəsə bellidir. Xalq özünün xilaskarına üz tutdu və Elçibəy hakimiyyəti təcrübəli siyasi və dövlət xədimi Heydər Əliyevi tacili şəkilde Bakıya dəvət etməye məcbur etdi. Heydər Əliyev Bakıya qayıdı və qısa zaman kəsiyində Azərbaycanı düşər edildiyi o dərin və ciddi böhrəndən, millivətəndəş qarışdırmasından çıxarmaq, layiq olduğu inkişafə və rifahə qovuşdurmaq üçün tərəxi missiyasını həyata keçirməyə başladı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkədə tərədilmiş vətəndaş qarışdırmasının dayandıraraq, daxili sabitlik və milli birləşmə yaratmaq, Qarabağ münaqişəsi zamanı xalqımızın aldığı dərin yaraları sağaltmaq, qacqın və məcburi köçkünlərin çoxsaylı problemlərini həll etmək, ölkənin dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafını təmin etmek, qonşularla və beynəlxalq aləmle hərtərəfli tərəfdəşliq münasibətləri qurmaq və bu kimi digər mühüm strateji vəzifələrin həlli üçün çox ciddi işlər gördü. Peşəkar kadrları hakimiyyət

strukturlarına cəlb edərək dövlət quruculuğu prosesinə başladı, respublikanın geniş maddi və insan resurslarını hərəkətə getirdi, sistemli və ardıcıl islahatlar apardı və arzu etdiyimiz Azərbaycan dövlətini qurdı.

Bu gün əminliklə söyləmək olar ki, 1993-cü ildə hakimiyyətə qaydan ümummilli lider Heydər Əliyev qarşıya çıxan əksər problemləri həll etməyə, müstəqil dövləti qurmağa və inkişaf etdirməyə ona görə nail ola bildi ki, o, həm böyük siyasetçiyə xas olan bütün idarəcilik xüsusiyyətlərinə malik idi və buna görə də düzgün qərarlar verirdi, həm də formalasdırıldı komanda qarşıya qoyulan vəzifələri tələb olunan səviyyədə icra etməyi bacaran peşəkarlardan ibaret idi. Mehz Heydər Əliyev düzgün daxili və xarici siyaseti və həmin siyaseti həyata keçirən komandanın peşəkarlığı sayəsində dağılmaq və dövlət müstəqil dövləti itirmək təhlükəsi qarışında qalan Azərbaycan xilas edildi və cəmi 10 il ərzində sürükləndiyi mürəkkəb durumdan uğurla çıxaraq, sabit və dayanıqlı inkişaf yoluna qədəm qoyma...

2003-cü ildən sonrakı dövrə Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Heydər Əliyevin siyasi kursu dönmədən həyata keçirildi, ulu öndərin başlığından mühüm transmilli layihələrin icrası davam etdirildi, ölkəyə daxil olan xarici valyuta səmərəli şəkildə respublikanın ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi həyatının bütün sahələrinin modernləşməsi və inkişafına istiqamətləndirildi, vəsaitin böyük bir qismi gələcək nəsillər üçün qorunub saxlanıldı. Bütün bu işlər, qarşıya qoymuş vəzifələr, qəbul olunmuş mühüm dövlət programları qlobal aləmdə və regionda cərəyan edən mürəkkəb geosiyasi proseslərin fonunda yerinə yetirildiyinə görə, mövcud hakimiyyətdən daha çəvik və praqmatik siyaset sərgiləmək tələb olundu. Odur ki, son 16 ilin uğurlu nəticələri tekce qısa zamanda Azərbaycanın qarşısında duran

strateji vəzifənin yüksək peşəkarlıqla icrası ilə ölçülüdür, həmdə Prezident İlham Əliyevin uğurlu bir dövlət rəhbəri olaraq siyasi gücünü, qətiyyətini, principallığını nümayiş etdirir.

2003-2019-cu illərdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan 1990-ci illərin ortalarında təməli qoyulmuş enerji layihələrini tamamladı, yeni-yeni transmilli layihələrin təşəbbüsəri və feal iştirakçısı kimi öz liderlik keyfiyyətləri bütün dünyaya nümayiş etdirdi, tərəfdəşləri ilə birlikdə Avrasiyanın yeni enerji və naqliyyat xəritəsinin yaradılmasına müüm hərəkətlər verdi. Bu dövrə ölkənin sürətli və dayanıqlı inkişafı təmİN edildi, iqtisadi, səsial, mədəni həyatda inqilabi dəyişikliklər baş verdi. Ən vacibisi isə, bütün bu məsələlərə Azərbaycan Prezidentinin müstəqil qərar verməsi, onun hər addımda milli maraqların qorunması, ölkəyə daxil olan vəsaitlərin ilk növbədə milli inkişafə, xalqın rifahına yönəldilməsi idi.

Göründüyü kimi son 25 ildə Azərbaycanda bir tərəfdən hakimiyyətin yürüdüyü düzgün siyaset, onu idarə edən rəhbərlərin güclü iradəsi, principallığı və qətiyyəti, digər tərəfdən də komandanın peşəkarlığı irəli sürürlən en mürəkkəb planların reallığa əvvəl müraciətini təmin etdi və ölkəni davamlı inkişaf yoluna çıxardı.

2003-cü ildə "mən hər bir azərbaycanının prezidenti olacağam" deyən cənab İlham Əliyev keçən illər ərzində hər bir vətəndaşın problemine xüsusi qayğı və həssaslıqla yanaşır. Xalqın problemlərini həm bütövlükde həll edir, həm də hər bir vətəndaşın fərdi qaydada lazımı qayğı göstərir. Bu dövr ərzində ictimai maraqların kəsb edən elə bir məsələ olmayıb ki, cənab Prezident ona diqqət yetirməsin, öz nəzarətinə götürüb cəmiyyətin maraqlarına uyğun həll etməsin. Elə bir ictimai rezonans doğuran hadisə yoxdur ki, dövlət başçısı ona öz principial münəsibəti bildirməsin. Elə bir qərar olmayıb ki, onun qəbulunda ilk növbədə dövlətin, xalqın və hər bir vətəndaşın maraqları nəzerə alınmasın.

Hazırda Azərbaycan təkcə Cənubi Qafqazın deyil, postsovjet məkanının özünü tam təmin edən qüdrətli bir dövlətinə çevrilib. İndi bu dövlət həm bölgədə, həm də dünyada milli maraqlarına az və ya çox dərəcədə xələd getirən istənilən təşəbbüsə rəhatlıqla "yox" deyə bilir. Bütün bu reallıqlar ölkəmizin nümunəsində güclü lider və peşəkar komandanın necə böyük imkanlara malik olduğunu, ən mürəkkəb vəzifələri belə yerinə yetirmək iqtidarı nümayiş etdirir.

Azərbaycan Prezidentinin və onun peşəkar komandasının sistemli siyaseti, bütün məsələ-

lərde nümayiş etdirdiyi principial mövqə, əlbəttə ki, bəzən gündən-günə inkişaf edən dövlətimizə rəqib kimi yanaşan xarici aktorların ürəyincə olmur və zaman-zaman ölkəmizə qarşı müəyyən arzuolunmaz təxribatlar tərəflədir. Əminliklə demək olar ki, dövlət sərhədlərimizdə yaşanmış ən son hadisə olan "Keçikçi dağ" incidenti də bu qəbilədən olan təxribat idi. Bununla bağlı bir həftə əvvəl kütłəvi informasiya vasitələrinə açıqlama verdiyimden, bir daha həmin mövzuya qayıtmaq istəmirmə. Lakin bu günün özündə də həmin təxribatı səsləndirdikləri yeniyen bəyanatlarla davam etdirən AXCP sədri Əli Kərimli və yaxın ətrafinin mövqeyi ilə bağlı bəzi məsələlərə qisaca münasibə bildirməyi zəruri hesab edirəm.

Keçən dövrün ictimai-siyasi proseslərinin təhlil bir dəha göstərir ki, 1991-1993-cü illərdə ölkəni təhlükəli böhrana sürükleyən və hakimiyyəti itirdikdən sonra radikal müxalifətçilik yolu tutmuş Əli Kərimli və yaxın ətrafi ötən müddətə də öz səhvlerindən heç bir nəticə çıxarmayıblar, əksinə radikal antimilli və qeyri-konstruktiv mövqelərini ardıcıl olaraq davam etdiriblər. Bu düşərgənin əsas simaları bəhs etdiyimiz "Keçikçi dağ" incidenti zamanı öz mənfur xisətlərinə bir dəha ortaya qoyular. Hazırda onların gündəlik davranışı səbüt edir ki, ümumiyyətə, bu insanların keçən 30 ildə heç bir pozitiv keyfiyyət dəyişikliyi baş verməyib, bütün məsələlərə yənə də eyni prizmadan, yalnız mənfi rakursdan yanaşma xətti ni davam etdirirlər. Əli Kərimli və ətrafinin bir dəfə də olsun mövcud iqtidarı elə etdiyi və bütün dünyadan diqqətini çəkən hər hansı bir ugurunu etiraf etməyə cürətləri çatmayıb. Öz inkarçılıq xəttlərini şiddetlə davam etdirək hər şeyi qaralayan, bütün müsbət nəticələri inkar edən bu qaraguruh dəstə elə öz hərəkətlərinə görə də ölkə əhalisinin etimadını qazana bilmir. Azərbaycanda hardasa bir ağacın budağı qırıldı, hardasa leysan yağıdı və yaxud sel gəldi, dolu düşdü və əkin-bicinə ziyan dəydi, zelzələ oldu və hansısa ev xəsarət aldı, elektrik stansiyasında qəza baş verdi, yanğın oldu, avtobus aşdı, xətexanada ölüm hali baş verdi, bir vətəndaş intihar etdi - bir sözə, ölkədə və bütün dünyada menfi yönü ne olursa, "mövcud iqtidar günahkardı, hakimiyyət hara baxır", - deyə haray-həşir salırlar, kampaniya aparırlar. İqtidara qarşı tekidə həyata keçirdikləri belə inkarçılıq xətti onların xisətlində elə mənfi fəsadlar yaradıb ki, artıq hakimiyyətə dövlət arasındakı sərhədləri də çoxdan itiriblər.

İlham Əliyev dövlətçiliyin keşiyində, antimilli qruplar hakimiyyət eşqində...

Əvvəli Səh. 3

Məsələn, baş vermiş son "Keşikçi dağ" incidenti barədə müvafiq dövlət qurumları anında Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevə məruzə etmiş, məsələ dövlətimizin başçısı tərəfindən xüsusi nəzarət götürülmüş və lazımlı tədbirlərin görülməsi üçün tapşırıqlar verilmişdir. Bundan başqa, respublikamızın Dövlət Sərhəd Xidmeti, Xarici İşlər Nazirliyi və digər müvafiq qurumlar bütün zəruri tədbirləri həyata keçirmiş, "Keşikçi dağ" məntəqəsində hadisələrin nəzarətdən çıxmına imkan verməmiş, orada xidmət göstərən sərhəd dəstəsinin ahəngdar fəaliyyətini bərpə etmişlər. Müvafiq dövlət qurumları baş vermiş hadisə və görülmüş işlər barədə zamanda içtimaiyyətə açıqlamalar verərək, hadisənin təxribat məqsədi ilə törədildiyini vurğulamışlar. Gürcüstanın bir qrup öyrədilmiş vətəndaşı tərəfindən törədilən həmin hadisə barədə ölkəmizdə fəaliyyət göstərən küləvi informasiya vasitələri cəmiyyətimizi dərhal yetərinə məlumatlandırmış, içtimaiyyətin fəal nümayəndələrinin Azərbaycan əsgərinin təxribatı çəkilməsinə qarşı səsləndirdiyi haqqa etirazlarını bütün dünyaya yaymışlar. Bəyanatlarda həm Azərbaycan iqtidarı və cəmiyyətinin, həm də Gürcüstan hökuməti və vətəndaşlarının mütləq ək-

səriyyəti tərəfindən təessüflə qarşılanan bu təxribatın xalqları- mız və dövlətlərimiz arasında tarixi qonşuluq münasibətlərinə, strateji tərəfdaşlığı, birgə həyata keçirilən transmilli layihələrə, əməkdaşlıq və yaxşı geləcək uğrunda birgə imkanlara zərər vurmaq üçün planlaşdırıldığı və həyata keçirildiyi qeyd olunmuşdur.

Bir faktı da yada salmaq istəyirəm ki, 2005-ci il oktyabrın 12-də Prezident İlham Əliyev həmin ərazidə Azərbaycan-Gürcüstan sərhədinin mühafizəsi ilə şəxsən tanış olmuş və lazımi tapşırıqlarını vermişdir. 2007-ci il dekabrın 19-da isə Azərbaycan Prezidentinin sərəncamı ilə Ağstafa rayonu ərazisindəki Keşikcidağ silsiləsinin bir hissesini ehətə edən məgaralar kompleksi Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu elan edilmişdir. Bu faktlar bir daha onu göstərir ki, Əli Kərimli və tərəfdarlarının yalançı bəyanatlarının eksinə olaraq, Prezident İlham Əliyev həmişə Azərbaycan torpaqlarının hər qarışına böyük məsuliyyət, məhəbbət və qayğı ilə yanaşır. Ele bu məsuliyyətin, böyük vətən sevgisinin nəticəsidir ki, həzirdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələri keçmiş hakimiyətlər dövründə olduğu kimi, "pərakəndə və nizamsız bir herbi birləşmə" dən ibarət deyil, müasir maddi-texniki təchizata malik olan dönyanın ən güclü əlli ordusu sırasında yer alan ordudur.

İlham Əliyev prezident seçilidi gündən bəri Azərbaycan əs- gəri xalq cəbhəsi hakimiyətinin dövründə fərqli olaraq bir metr də olsun torpaq itirməyib, əksinə, şanlı ordumuz 2016-2018-ci illərdə xalqımızın iftixarla xatırladığı hərbi eməliyyatları keçirərək, işgal olmuş ərazilərimizin xeyli hissəsini azad edib. İndi Naxçıvanda və Füzuli rayonunda mü- qəddəs bayraqımızın dalgalanlığı strateji yüksəkliklər geləcək döyüşlərdə Azərbaycan əsgərinin qisa vaxt ərzində qələbə qazanması baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir.

Tərəfdarlarının sayı "Keşikçi dağ"da Azərbaycan əsgərini təxribata çəkmək istəyənlərdən bir o qədər də çox olmayan AXCP sədri Əli Kərimli və etrafı neçə gün dalbadal həmin incidentin böyüməsinə dəstək verərək, sosial şəbəkələrdə "zəif və iradəsiz hakimiyət" obrazı yaratmağa çalışdı, dövlət rəsmilərinin bu istiqamətdəki soyuqqanlı qərarlarını, təmkinli, ölçülü-biçili bəyanatları və fəaliyyətini təhrif etdi, əllərinə firça alaraq Silahlı Qüvvələrimizin reputasiyasına qara yaxmaq istiqamətində xarici şəbəkələrdə əməlli-başlı "rəssamlıq" etdilər. Açıq desək, Azərbaycanı və Gürcüstani qarşılardırma, konflikte sürükleyərək zəiflətmək, bununla özlərindən asılı vəziyyətə salmaq istəyən qüvvələrin qurdugu bu oyuna əyinlərinə "Milli Şura" for-

ması geyinən Əli Kərimli və dəs- tesi məhəz təxribatçı rolunda qatıldı. Odur ki, mən ilk növbədə, siyasi davranışları dövlət və idarəciliyə zəhniyyətine tərs mütənasib olan, "bir dövləti qurmağa uzun illər, dağıtmaga isə bir neçə saat lazımdır" həqiqətini hələ də dərk etməmiş Əli Kərimliyə həmin aforizm müəllifi, məşhur ingilis şairi və siyasetçisi Lord Bayronu oxumağı yox, daha çox öz keçmişinə nəzər salmağı tövsiyyə edirəm.

Heç kim unutmayıb ki, Əli Kərimlinin təmsil olunduğu hakimiyətin Surət Hüseynovun hərbi qiyamının qarşısını almaq üçün Gəncəyə göndərdiyi bütün yüksək vəzifeli şəxslər bir neçə günün içerisinde bir-birinin ardınca əsir düşdülər. Onlar heç də sərhəddən keşik çəkən gənc əsgər deyildilər, hər biri onlarla silahlı cangudənlərin müşayiətə gəzən, dövlətin, xalqın təhlükəsizliyinə cavabdehlik daşıyan "məsuliyyət sahibləri" idilər. Nədənse, 709 sayılı hərbi hissənin heç həndəvərinə çatmamış məsuliyyət hissəsini də, silahlarını da, bəziləri həttə simalarını da itirdilər. Hər halda, Əli Kərimli çox yaxşı xatırlamalıdır ki, onun dövlət katibi olduğunu hakimiyətin baş prokurorunu bir sillədən sonra öz prezentinin həbsinə sanksiya verdi. Ele, silahdaşlarının məlumatına görə, Əli Kərimlinin özü də Əbülfəz Elçibeyin vəfat etdiyi gün onun bi-

rinci müavini ola-ola öz sədrinin əleyhinə "Azadlıq" qəzetində bia-bırçı yazıları yazdırıb, təhqir dolu məqalələrin yayımlanmasını sifariş edib. Əlbəttə, bu faktdan sonra Əli Kərimli ilə həmin baş prokuror arasında hansısa mənəvi keyfiyyət fərqinin olmadığı aydın görünür. Elə cəsərət fərqindən də çox danışmağa, mənəcə, ciddi lü-zum yoxdur. Çünkü 1993-cü ilin yayında Əli Kərimlinin dövlət katibi olaraq Prezident Aparatından çıxmama saatlara cürət etməməsinin, axırdı köməkçisinin arxa-sında gizlənə-gizlənə xidməti avtomobilinə oturaraq qəçməsinin şahidləri hələ ki, sağdırular...

Bəli, Prezident İlham Əliyev və onun sadıq komandası, Azərbaycanın əksər dövlət qurumları, bütün silahlı qüvvələrimiz hər zaman olduğu kimi, bu gün də müstəqilliyimizin, dövlətçiliyimizin, milli maraqlarımızın keşiyində möhkəm dayanıblar, Əli Kərimlinin timsalında fərərilikləri və xəyanətləri küll-aləmə bəlli olan antimilli qruplar və xarici ölkələrin iaşə obyektlərində vurnuxaraq anti-Azərbaycan fəaliyyəti sərgiləyən bəzi azerbaycanlı adını daşınanlara yene də hakimiyət eşqindərlər! Əlbəttə ki, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən əksər sağlam müxalifətlərdən və xaricdə yaşayan vətənsevər soydaşlarımızdan səhbət getmir. Onlar da bu reallığı yaxşı görür və dərk edirlər.

Bu ilki "Jara" festivalının həzirliyi işlərinə də həmşəki kimi təxminən bir il vaxt sərf olundu. Bu ilki festival çərçivəsində maraqlı ifalarla yanaşı, duetlər və yalnız ifaçıların iştirakı ilə "Jara-2019" haqqında çəkilmiş filmə baxış olacaq.

AZERTAC xəbər verir ki, bu sözləri Azərbaycanın Xalq artisti, "Jara" Beynəlxalq Musiqi Festivalının təşkilatçılarından biri Emin Ağalarov mətbuat konfransında səsləndirdir. Qeyd edib ki, bu il festivalda dörd gün ərzində 200-dən çox ifaçı çıxış edəcək. İyulun 26-də ötən il çəkilmiş "Onnajdi na Jare" filminin ulduzlar üçün təqdimati olacaq. Bu ekran əsərində festivalın iştirakçıları rol alıb.

"Jara-2019" festivalının açılışı münasibətən təşkil edilən mətbuat konfransında, həmçinin festivalın digər təşkilatçıları - Rusyanın Əməkdar artisti Qriqori Leps,

"Jara-2019"da 200-dən çox müğənni çıxış edəcək

Olga Bukova, Yana Çurikova, dünya şöhrəti ifaçılar Filip Kirkorov, Ani Lopak, Sergey Kojevnikov ve Zivert jurnalistlərin su-

allarını cavablandırırlar. "Dörd gün ərzində əsl musiqi bayramı olacaq. Mən çox festivalda iştirak etmişəm, "Jara" Beynəlxalq Musiqi Festivalı çox yüksək səviyyə-

də təşkilatlığını ilə digərlərindən seçilir", - deyə Filip Kirkorov vurğulayıb.

Mətbuat konfransında Filip Kirkorovun gələn festival çərçivəsində yaradıcılıq gecəsinin keçirilməsi teklif olundu və müğənni buna razılığını bildirdi.

Qeyd olunub ki, gələn il "Jara" festivalının Dubayda ikinci dəfə, eləcə də Almaniya, Amerika və Belarusda keçirilməsi nəzərdə tutulur. Gələn il festivalın 5 yaşı münasibətlə həmin gün beynəlxalq gün elan olunacaq. Burada rusiyalı müğənnilər yanaşı, Türkiye, Amerika və digər ölkələri təmsil edən musiqiçilərin iştirakı ilə təqdimatlar keçiriləcək, konsert təşkil olunacaq.

Milli Məclis sədrinin müavini Bahar Muradova Füzulidə sakinlərlə görüşüb

Milli Məclis sədrinin müavini, İnsan hüquqları komitəsinin sədri Bahar Muradova Füzuli rayonunun Horadiz şəhərində sakinlərlə görüşüb.

AZERTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, Milli Məclis sədrinin müavini Bahar Muradova, Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ali Aliyev və ictimaiyyət nümayəndələri əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidesi öününe tər gül dəstələri qoya-

raq, xatirəsinə hörmət və ehtiramlarını bildiriblər.

Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən görüşdə Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ali Aliyev çıxış edərək, rayonda gedən sosial-iqtisadi inkişafdan, həyata keçirilən tikinti-quruculuq işlərindən, əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən, məcburi köçkünlərə, şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğı-

dan danışıb.

Milli Məclis sədrinin müavini Bahar Muradova Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etdiğdən sonra qazanılan uğurlardan söz açıb, respublikamızda bütün sahələrdə əldə edilən nailiyyətlərin təməlində Heydər Əliyev ideyalarının dayandığını, Ulu Öndərin dövlətçilik siyasetinin hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, müstəqil Azərbaycan qarşısına qoymuş hədəflərə doğru inamlı irəliləyir. Azərbaycan öz tarixinin şərəfli bir dövrünü yaşayır. Azərbaycan dövlət olaraq çox güclü, xalq olaraq inamlıdır.

Bahar Muradova Prezident İlham Əliyev tərəfindən əhalinin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması sahəsində cari ildə imzalanan sərəncamlardan bəhs edərək bildirib ki, atılan addımlar sosial inqilab xarakteri daşıyır. Ölkəmizdə yürüdürlən siyasetin təməlində Azərbaycan vətəndaşı, onun rifah halının yaxşılaşdırılması dayanır. Son vaxtlar imzalanan ferman və sərəncamlar, sosial-iqtisadi sahədə aparılan islahatlar Prezident İlham Əliyevin əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlərin davamıdır.

Azərbaycanda ordu qurucusu sahəsində görülən işləri diqqətə çatdırıb Bahar Muradova 1994-cü ilin uğuru Horadiz əməliyyatından və 2016-ci ilin Aprel zəfərindən danışıb. Azərbaycan Ordusunun Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha böyük nailiyyətlərə qədər və hazır olduğunu bildirib. O, Lələtəpə yüksəkliyində ucaldılan üçüncü bayraqımızın hazırda işğal altında olan bütün torpaqlarımızda dalğalanacağına əminliyini ifadə edib.

Yıngıncaqdə çıxış edən rayon sakinləri Prezident İlham Əliyevin islahatlar kursunu dəsteklədiklərini vurğulayaraq, bütün sahələrə, xüsusən qəçqin və məcburi köçkünlərə göstərlən qayğıya görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını bildiriblər. İştirakçılar sonda Əməkdar inceşənət xadimi Abdulla Qurbaninin sözlərinə Azad Zahidin yazdığı "Horadiz hələyi" musiqi əsərinin klipinə baxıblar.

Müdafiə naziri hərbi təyyarənin qəzaya uğraması ilə əlaqədar yaradılan əməliyyat qərargahında olub

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi, aidiyəti kurumlarının və xidmətlərin nümayəndələrindən ibarət qrup qəzanın səbəbələrinin araşdırılması və müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədilə yaradılan əməliyyat qərargahında olub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildiriblər ki, nazir general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə xidməti müşavirə keçirilib. Nazir digər dövlət qurumları ilə qarşılıqlı fealiyyətin davam etdirilməsi barədə müvafiq göstəriş verib.

XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalı (EYOF Bakı 2019) yüksək səviyyədə təşkil edilib. Bu sözləri AZERTAC-a müsahibəsində qızlar arasında velosiped idmanı üzrə qrup yarışlarının bürünc mükafatçısı, rusiya-

Alyona İvançenko: "Bakı öz gözəlliyi ilə valeh edir"

İl idmançı Alyona İvançenko söyləyib. O deyib: "Mən belə miyasişli idman tədbirində ilk dəfə iştirak edirəm və hər şey çox xoşuma gəlir. Festival yüksək səviyyədə təş-

kil edilib".

Rusiyalı velosiped yürüşçüsü vurğulayıb: "Güçüm azaciq çatmadı. Nə etməli? Məşq etməye, gələcək çıxışlar və qələbələr üçün

güt toplamağa davam edəcəyəm". A.İvançenko Azərbaycan paytaxtı barədə deyib: "Bakı çox gözəl şəhərdir. O, gözəlliyyi ilə valeh edir. Doğrudur, çox istidir".

ABŞ səfiri: Azərbaycanın Əfqanistanda sülhməramlı əməliyyata töhfəsi yüksək qiymətləndirilir

Azərbaycanla ABŞ arasında çox yaxşı münasibətlər var və biz bunun inkişafında maraqlıyiq". Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumatə görə, bunu Baş Nazirin müavini Əli Əhmədov ABŞ-in Azərbaycandakı səfiri Li Litzenberger ilə keçirdiyi görüşdə bildirib.

Ə.Əhmədov deyib ki, bir çox məsələlərde hər iki ölkənin maraqları üst-üstə düşür və bu da əməkdaşlıq üçün elave imkanlar yaradır. Baş Nazirin müavini qeyd edib ki, Azərbaycanda bir sıra layihələrin həyata keçirilməsində ABŞ şirkətləri yaxından iştirak edir.

Li Litzenberger ABŞ-in Azərbaycanın müstəqilliyini və suverenliyini güclü şəkilde dəsteklədiyi vurgulayıb: "Azərbaycanın regionda və daha geniş aləmdə oynadığı rol, eyni zamanda təhlükəsizlik sahəsində Əfqanistanda həyata keçirilən sülhməramlı əməliyyata töhfəsi yüksək qiymətləndirilir. Bu istiqamətdə beynəlxalq səyələr və etibarlı tərəfdəşliq ABŞ hökuməti tərəfindən müsbət dəyərləndirilir".

Görüşdə Azərbaycan ile ABŞ arasında strateji əməkdaşlıq prinsiplərinə əsaslanan ikitərflili münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf etməsində məmnunluq ifadə olunub.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi Qazax və Ağstafada hərbi hissə və bölmələrin xidməti-döyüş fealiyyətini yoxlayıb

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev Dövlət Sərhəd Qoşunlarının Qazax və Ağstafa rayonları ərazisində hərbi hissə və bölmələrinin xidməti-döyüş fealiyyətini yoxlayıb.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZERTAC-a bildiriblər ki, Elçin Quliyev sərhəd zastavaların-

da və sərhəd döyüş məntəqələrində xidmet edən şəxsi heyətlə görüşüb, dövlət sərhədində sərhəd mühafizə və müdafiə infrastrukturunun yaradılması istiqamətində görülən işlərə baxış keçirib, dövlət sərhədin toxunulmazlığının və şəxsi heyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üzrə tapşırıqlar verib.

XİN: Azərbaycan Türkiye vətəndaşları üçün sentyabrın 1-dən viza tələbini ləğv edir

Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycanla Türkiye arasındakı viza rejiminin ləğvi ilə bağlı məlumat yayıb. AZERTAC xəbər verir ki, məlumatda xalqlarımız arasında ortaş etnik-mədəni, tarixi köklərə, qardaşlıq və dostluq, həmşərliyə söykənən Azərbaycan-Türkəyi əlaqələrinin ulu öndər Heydər Əliyevin "bir millət, iki dövlət" kəlamına uyğun olaraq ən yüksək səviyyədə olduğu bildirilir.

Qeyd edilir ki, bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiye Respublikasının Prezidenti Recep Tayyib Erdoğanın səyələri ilə ikiterəflili münasibətlərimiz uğurla inkişaf edir. Hərtərəfli inkişaf edən Azərbaycan-Türkəyi strateji tərəfdəşliyi ölkələrimiz arasında viza sahəsində əməkdaşlığın deyərləndirilmesi və xalqlarımızın sərbəst gediş-gelişin təmin edilməsi zərurəti şartlaşdırır. Bu baxımdan, Azərbaycan Respublikasına 30 gündək müddətə səfər etmək istəyən Türkiye Respublikasının əməkdaşlığından pasportuna malik vətəndaşları üçün 1 sentyabr 2019-cu il tarixindən etibarən viza tələbi ləğv edilir. Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən Türkiye Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə viza tələbinin ləğvi ilə bağlı nota ünvanlanıb.

Məlumatda bildirilir ki, Azərbaycan Respublikası ərazisində 30 gündən artıq qalmaq istəyən Türkiye Respublikası vətəndaşlarının statusu Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunları ilə tənzimlənir. Türkiye Respublikası Hökumətinin qərarına əsasən, bu ölkəyə 30 gündək səfər edən Azərbaycan Respublikası vətəndaşları viza tələbindən azad edilmişdir. Viza tələbinin ləğvi qərarı Azərbaycan və Türkiye arasında qardaşlıq və dostluq münasibətlərinin yüksək xətlə inkişafına növbəti əsası töhfə olacaq.

NATO-nun və xüsusən də, ABŞ-in narazılığına baxmaya-naq, iyulun 12-də Türkiyə Rusiyadan "S-400" hava hücumundan müdafiə sistemlərini almağa başla-di. Əslində, Türkiyə Şimalı Atlantika Alyansının belə bir vacib və əsas Rusiya istehsalı olan hərbi texnika-sını qəbul edən ilk ölkəsi oldu.

Bununla yanaşı, qeyd etmek lazımdır ki, Moskva və Ankara arasında Rusiya hava hücumundan müdafiə sistemlərinin, "S-400" silahlarının təchizatı ilə bağlı saziş, global geosiyasi əhəmiyyət daşıyır və bənzərsizliyi ilə seçilir. Bu hadisə Ermənistən və Rusiya arasındakı müttəfiq münasibətləri, Qara-bağ münaqişəsi və Türkiyənin mövqeyini nəzərə alıqdə, olduqca maraqlı regional bir kontekstə malikdir. Çünkü "S-400" hava hücumundan müdafiə sistemlərinin əldə edilməsi regionda, əvvələ, silahlınma balansının pozulduğunu növbəti dəfə təsdiqləyir və işgalçılıq siyaseti yüründənlərin hərbi imkanlarını sıfır endirir. Digər tərəfdən də, regionda nəzarət mexanizminin və mövqelərin gücləndirilməsini təmin etməklə, proseslərə öz təsirini göstərir.

"S-400" hədəflərin, hava hücumlarının aşkar edilməsi və məhv edilməsi üçün kifayət qədər effektiv, kifayət qədər güclü vasitədir

Rusiyanın "Almaz" Elmi-İstehsalat Birliyi tərəfindən yaradılan "S-400" Triumph zenit-raket sistemləri dönyanın en müasir və güclüzenit sistemlərindən biridir. Türkiye ilə yanaşı, bu kompleksləri Çin və Belarus da əldə etdib və Hindistan da gözləmə siyahısındadır.

ZRS "S-400" "Triumf", təxminən 400 km məsafədəki aerodinamik və ballistik hava hədəflərini aşkar etmek və məhv etmek üçün hazırlanıb. Daha dəqiq desək, hava hücumundan müdafiə sistemləri geniş bir arealda təsir imkanlarına malikdir. Qeyd olunduğu kimi, 400 km heç də az məsafə deyil və hədəflərin, hava hücumlarının aşkar edilməsi və məhv edilməsi üçün kifayət qədər effektiv, kifayət qədər güclü vasitədir.

Başqa sözlə, bu sistemlər həm düşmən təyyarələrini, həm də raketləri məhv etmek üçün hazırlanıb. Sistemin radiusu bu silahı nüfuzlu regional hərbi amilə çevirir. Məsələn, Türkiyənin "S-400" hava hücumundan müdafiə raket sistemi Ermənistənla sərhəd yaxınlığında quraşdırılsa, Ermənistən bütün hava məkanını əhatə edə bilər və Ermənistən, eləcə də, Dağlıq Qarabağ ərazi-sindəki hava hədəflərini vura bilər. Bu isə, o deməkdir ki, Ermənistən tərəfi, işgalçı ölkə bu silahlar qarşısında acizdir.

Bir az daha ətraflı şəkildə ifade etməli ol-saq, Ermənistən tərəfi "S-400" silahları ilə silahlanmış Türkiyənin təsir imkanları ilə, nüfuzu ilə hesablaşmaq məcburiyyətindədir. Nəzərə alıqdə ki, Azərbaycanla hərbi

iştiraki reallaşır və əvəzində, ABŞ bu dəfə regionda müşahidəçi kimi iştirak etmək məcburiyyətində qalır.

"S-400" hava hücumundan müdafiə sistemini Türkiyəye satmaqla Rusiya Ermənistəni çox çətin duruma salıb

Bəs Ermənistən necə, nə dərəcədə narahatdır? Ümumiyyətə, narahat olmağa nə əsas var və narahat olmalıdır? Əslində, ermənilərin, ümumilikdə, işgalçi ölkənin bu silahların, yəni "S-400" qırıcılarının Türkiyəye verilməsindən narahat olması tam

baycanın da "İskəndər" taktiki raket sistemi, eləcə də, digər qırıcıları var və daha geniş imkanlara malikdir, cəsarətə demək olar ki, Ermənistən silah sahəsində tarazlığı qoruya bilməz və Azərbaycandan dəfələrlə geri qalır. Mehə bunu başa düşən işgalçi dövlətdə indi yaranan narahatlıq, məhz "S-400" silahlarının Türkiyəye satılmasından sonra özünü bürüze verməyə bilməzdi. Belə bir təzahür isə, deyilənləri təsdiq edir və bir daha isbatlayır ki, Ermənistən Azərbaycanla silah sahəsində tarazlığı qoruya bilməyib, tarazlıqda deyil və bu həyecan, bu narahatlıq da ele ermənilərin geriləməsi səbəbindəndir.

İndi Ermənistən mətbuatı belə, bar-bar bağırır və etiraf edir ki, "S-400" hava hücumundan müdafiə sistemini Türkiyəye satmaqla Rusiya, faktiki olaraq, Ermənistəni çox çətin duruma salıb. Ermənilər bir qədər

Ermənistənin bölgədəki silahlanma balansı pozulub

Rusiya Ermənistənin maraqlarına məhəl də qoymur

eməliyyatların başlayacağı təqdirdə, Türkiyə öz müttəfiqi olan Azərbaycanın tərefində olacaq, "S-400" ermənilər üçün qorxulu yuxulara çevirilir desək, yanılmarıq.

ABŞ Türkiyənin Rusiyadan "S-400" silahlarını alması ilə əlaqədar narahatlıq keçirir

Türkiyə və ABŞ Şimalı Atlantika Müqaviləsi Təşkilatı (NATO) daxilindəki hərbi müttəfiqlərdir. Rusiya "S-400"-ü satın alınmadan əvvəl Türkiye də Amerikanın oxşar "Patriot" sistemlərini əldə edə bilərdi, lakin bu əməliyyat Türkiyənin "S-400" almaq niyətində olduğunu bildirdikdən sonra baş tutmadı. Bununla yanaşı, Türkiye və ABŞ yeni "F-35" qırıcılarının verilmesi məsələsində eməkdaşlıq etdi, lakin saziş alınmadı və Türkiye ən müasir Amerika qırıcılarını nə almayıcaq, nə də onların istehsalında iştirak etməyəcək. Bütün bunlara baxmayaraq, ABŞ-in mümkün sanksiyalarının fonunda, Ankara Rusiyanın "S-400" sistemlərini əldə etməyi qərara aldı və bunu reallaşdırıb.

Qeyd etmək yerine düşərdi ki, Türkiye ilə ABŞ arasındaki münasibətlərdə artan gərginliyə baxmayaraq, rəsmi Ankara NATO-dan çıxmak və müdafiə sisteminde köklü bir dəyişiklik etmək barədə bəyanat verməyib. Amma etiraf edilməlidir ki, "S-400" ilə bağlı digər narahatlıqlar və ehtiyatlanmalar da var. Məsələn, ABŞ Türkiyənin Rusiyadan "S-400" almasından narahatdır. Hətta ehtiyat da edir. Rusiya tərəfi də, öz növbəsində, NATO təhlükəsizlik sistemi və "F-35" qırıcı təyyarələri ilə bağlı bəzi nüansların ortağı çıxmışından ehtiyatlanır.

Bütün bunlarla əlaqədar olaraq Türkiye, mümkün problemlərin qarşısını almaq üçün, əldə etdiyi sistemlərde düzəlişlər etməyə hazır olduğunu da bildirib. Yəni rəsmi Ankara ABŞ-in narahatlığını fəqindədir. Fəqindədir ki, ABŞ Rusiyadan alınan "S-400" silahlarına görə, Türkiye tərəfinə qarşı münasibətləri olduğu kimi, qala bilmez. Çünkü ABŞ-in "Patriot" sistemləri, həmçinin, "F-35" qırıcı təyyarələri ilə bağlı məsələlərin alınmaması, əvəzində, Rusiya kimi bir dövlətdən silah alması Türkiyəyə qarşı ehtiyatlanma tələb edir və Birləşmiş Ştatları da, məhz bu narahat edir. Həm də ona görə narahat edir ki, artıq bölgədə baş verən proseslərdə Rusyanın həm silahlarının, həm də özünün

normal və təbii haldır. Əvvələ ona görə ki, qeyd olunduğu kimi, Ermənistən işgalçi ölkədir və hələ də qonşu dövlətin, Azərbaycanın torpaqlarını işğal altında saxlaysır və hər an mühəharibə qorxusu ilə yaşayır. Mehəz mühəharibə qorxusu, zəbt etdikləri torpaqların geri qaytarılması istiqamətdə hərbi əməliyyatlar təhlükəsi bu işgalçi ölkənin yuxusunu ərəsə çəkir. Ələlxüs, Türkiye ilə Azərbaycan arasında bir-birinin ardınca keçirilən hərbi təlimlərin fonunda, indi Türkiyənin "S-400" silahları əldə etməsindən ermənilərin narahatlıq keçirməsi başadıslınlıdır. Çünkü işgalçılardan çox yaxşı başa düşürler ki, mühəharibə və hərbi əməliyyatların başlayacağı təqdirdə Türkiye tərəfi laqeyd qalmayıcaq və sözsüz ki, Azərbaycanın mövqelərini müdafiə edəcək. Belə olan təqdirdə isə, "S-400" silahları ermənilər üçün dəhşətli bir fəlakət və dərhal məğlubiyyət deməkdir. Hətta bir vaxtlar "S-400" silahlarının Azərbaycan ərazisində yerləşdiriləcəyi barədə səs-küy qoparan ermənilər özü də bunu çox yaxşı başa düşürülər və bu səs-küy özü qorxunun və məğlubiyyətin öncədən etirafı kimi diqqəti cəlb etməye bilməz.

Bəlkə də, son illərdə Ermənistən Rusiyadan əldə etdiyi ən əhəmiyyətli silahlar "İskəndər" raket sistemləri və "SU-30" qırıcılar olub. Sonuncu, yeni "SU-30" qırıcıları isə, reallıqda, hələ də Ermənistənə qatdırılmayıb. Doğrudur, "İskəndər" taktiki raket sistemi əhəmiyyətli təsire malik qurğudur və bu silah sayesində Ermənistən Azərbaycanla silah yarışında tarazlığı qorumağa çalışır. Əslində, nəzərəalsaq ki, Azer-

evvel, Rusyanın Azərbaycana "S-300" "PMU2" hava hücumundan müdafiə sistemlərini satmasından da narahat olmuşdurda, bu silahların əvəzinə, onlarda "İskəndər" taktiki raket sistemi olduğunu deyərək, müəyyən qədər təsəkinlik əldə etmək isteyirdilər. Amma indi etiraf edirlər ki, Türkiye ilə Azərbaycan arasında müttəfiq münasibətləri və Ankaranın Qarabağ məsələsindəki mövqeyinin fonunda, Türk "C-400"-ləri Ermənistənla Azərbaycan arasında silah yarışındaki tarazlığı əhəmiyyətli dərəcədə pozur.

Ermənilər hazırda Türkiye ilə Rusiya arasında münasibətlərin yüksək seviyyədə olmasından da narahatlıqlarını gizlətmirlər. Hətta tarixən dəyişən hadisələrə nəzər salaraq, bu münasibətlərin pozulmasını da arzuladıqlarını açıq-aşkar bürüze verirlər. Hazırda Ermənistən mətbuatında, məsələn, "Iragir.am" saytında qeyd olunur ki, tarixi təcrübəyə nəzər salıqdə, Türkiye-Rusiya münasibətlərinin keşkin şəkildə dəyişməsinin mümkünüyü də reallığa bənzəyir. Erməni mətbati, eyni zamanda, buna əsas olaraq, Türkiyənin NATO tərkibində olduğunu və oradan çıxmak niyyətində olmadığını da əsas götürür, erməni ictimaiyyətin inandırmağa çalışır. Amma ən azından, Rusyanın Ermənistən ərazisi ilə birlikdə burada yerləşdirilən Rusiya hərbi bazasını əhatə və təhdid edən hərbi hücumundan müdafiə sistemini Türkiyəye satması bütün bu təbliğatın puç olduğunu təsdiqləyir.

İnam HACIYEV

YAP Pirallahı rayon təşkilatında görüş keçirildi

2 5 iyul 2019-cu il tarixinde Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatının "Abşeronneft" NQÇİ ərazi ilk partiya təşkilatında gənclərlə görüş keçirildi. Tərkibində 2 mindən artıq gənci birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatının 228 nəfəri "Abşeronneft" NQÇİ ərazi ilk partiya təşkilatında təmsil olunur.

Tədbiri giriş sözü

ile açan Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatının sədri Hikmet Şikarov qeyd etdi ki, hər bir dövlətin əsas missiyası gələcəyini etibar edəcəyi nəsil formalasdırmaqdır. "Prezident İlham Əliyev gənclərin potensialından ölkənin mənəneyi naminə tam və düzgün istifade olunması, onların dövlət idarəciliyi sisteminde iştirakının təmin edilməsi məqsədile 30 avqust 2005-ci il tarixində "Azərbaycan Gəncliyi Dövlət Proqramı"nın (2005-2009-cu illər) təsdiq etməklə gənclərə dövlət qayığının artırılmasını təmin etdi. Həmin Sərəncamda ölkəmizdə gənclərlə bağlı dövlət siyasetinin əsas istiqamətləri öz əksini tapmışdır. Bu istiqamətlər tamamilə xalqımızın milli menafelərinin inkişafına yöneldilərək, gəncləri ideya müəllifi olmağa səsləyirdi. Yeni hər bir gənc fərdi qaydada özünü idarəci kimi yetişdirmeli, daim teşəbbüskarlıq göstərməlidir. "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan Gənclərinin təhsili üzrə Dövlət Proqramı" gənclərin təhsil səviyyəsinin yüksəldilməsinin parlaq ifadəsidir. Bütün bunların nəticəsidir ki, ötən dövr ərzində gənclər siyaseti və gənclərlə iş sahəsində bir sira mühüm nəticələr əldə olunmuşdur. Hazırda ölkəmizdə 200-dən artıq gənclər təşkilatı fealiyyət göstərir.

Azərbaycan gəncləri Avropa miqyasında, beynəlxalq qurumlarda təmsil olunurlar. Onlar beynəlxalq tribunallardan xalqımızın haqq səsini dünyaya yayır, beynəlxalq ictimaiyyətin əsl həqiqəti bilməsi üçün var gücü ile çalışırlar. Qürurlu haldır ki, xalqımızın qəhrəmanlıq tarixini yazarlıqları onlardır. Hər zaman adlarını fəxri çəkdiyimiz Mübariz, Fərid, Mərad, Samid, Ruhin, Elnur, aprel döyüşlərinin onlara qəhrəmanı bu gün ölkəmizdə yüzlərlə, minlərlərdir. 15 sentyabr 2017-ci il tarixində Prezident İlham Əliyev Sərəncamı ile növbəti "Azərbaycan Gəncliyi Dövlət Proqramı" (2017-2021-ci illər) təsdiq edildi. Bu program dünyada gedən prosesləri nəzərə alaraq, növbəti illərdə də Azərbaycan gənclərinin vətənpərvərlik, vətəndaşlıq tərbiyəsinin gücləndirilməsi və deyərləndirilməsi, onlar tərefində innovativ düşüncə və rəqabətə davamlı biliklərin əldə olunması, yüksək texnologiyalar və informasiya mühitində sərbəst davranışının təsviqini zəruri edir.

Dövlət Proqramının əsas məqsədi isə respublikamızda gənclər siyasetinin daha da səmərəli həyata keçirilməsini təmin etməkdir. Bir sözə, Prezident İlham Əliyevin müəyyənəşdirildiyi dövlət siyasetində gənclik mövzusunun aktuallığı bir daha aydın təsbit olunur.

"Azərbaycanın bugünkü gəncləri indi özlərini müstəqil Azərbaycan dövlətinin gəncləri kimi hiss edirlər. Onların əksəriyyəti vətənpərvər gənclərdir. Biz də çalışmalıq ki, bu gənclərin hamısı vətənpərvər olsun ve Vətənə xidmət etməyi özlərinin ən şərflü vəzifəsi hesab etsinlər" deyə Hikmet Şikarov vurguladı.

Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatı gənclər birliliyinin sədri Rüfət Əhmədov çıxışında ölkəmizdə gənclərə göstərilən diqqət və qayığının gənclərin vətənpərvər ruhda böyümsəndə böyük rolunu olduğunu qeyd etdi. O bildirdi ki, gənclər üzərlərinə düşən mesuliyyəti dərk edir və onlara göstərilən etimadı doğruldurlar.

Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatı "Abşeronneft" NQÇİ ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Şamil Kazımov çıxış edərək qeyd etdi ki, Ulu Önder Heydər Əliyevin gənclər siyaseti bu gün də uğurla davam etdirilir. Gənc nəslin intellektual, fiziki və mənəvi inkişafının təmin edilməsi, yaradıcı potensialının üzə çıxarılması, ictimai fealiyyətin artırılması, sosial-məsiət və məşğulluq problemlərinin həlli sahəsində kompleks tədbirlərin görülməsi daim diqqət mərkəzindədir.

Tədbirin sonunda 11 nəfər fəal gənclərləndirici koordinator seçildi və bu görüşlərin digər ərazi ilk partiya təşkilatlarında da keçirilməsi qərara alındı.

RÖVŞƏN

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Qaxda vətəndaşlarla görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən mərkəzi icra hakimiyəti organlarının rəhbərləri və müavinləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul edir, onların müraciət və təkliflərinin, ərizə və şikayətlərinin həlli üçün operativ tədbirlər görürər. AZERTAC-in bölgə müxbiri xəbər verir ki, iyulun 25-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı Qaxda vətəndaşları qəbul edib.

Qəbuldan əvvəl Dövlət Komitəsinin sədri və Qax Rayon icra Hakimiyətinin başçısı Musa Şəkiliyev ulu önder Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılan abidəsi önüne gül dəstələri düzərək xatirəsini ehtiamlı anıblar.

Qax şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən qəbulda vətəndaşlar əsasən dini icmaların fealiyyəti, onların dövlət qeydiyyatına alınması, məscidlərin təmiri, dini maarifləndirmə ilə əlaqədar icmala vesaitlərin ayrılması, dini icmaların zəruri dini ədəbiyyatlarla təmin edilməsi və digər məsələlərlə bağlı müraciət ediblər.

Qəbul zamanı hər bir vətəndaş diqqətə dinlənilib, müraciətlər də qaldırılan məsələlərin bir qismi yerindəcə öz həllini tapıb. Araşdırılmasına ehtiyac olan məsələlər qeydiyyata alınıb və onların həlli üçün konkret tapşırıqlar verilib. Vətəndaşlar sakinlərin qəbulu və müraciətlərinə baxılması üçün rahat və əlverişli şərait yaradılmışdan razılıqlarını ifadə edərək göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Səfir Dan Stiv: Azərbaycan və İsrail əməkdaşlığı bütün istiqamətlərdə inkişaf etdirir

Azərbaycan və İsrail arasında münasibətlər daim inkişaf edir. Bunu İsrailin Azərbaycandakı səfiri Dan Stiv Bağıda "Azərbaycanda Milli Məkan Məlumatları Infrastrukturunun əsasları" mövzusunda keçirilən konfransda deyib.

Səfir qeyd edib: "Azərbaycan ilə il-İsrail inkişaf edir və bu inkişaf bizi sevindirir".

Diplomat vurgulayıb ki, ölkəsi Azərbaycanla bütün istiqamətlərdə əməkdaşlığa xüsusi önem verir: "Ölkərimiz xüsusən hərbi və enerji sahələrində six əməkdaşlıq edir, lakin son illər əməkdaşlığımız digər sahələrdə də genişlənir". İsrail səfiri Azərbaycanın tolerantlıq nümunəsi olduğunu da əlavə edib.

Heyvan kəsimi fealiyyətinin tənzimlənməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ötən il iyunun 11-də verdiyi Sərəncamın icrası ilə əla-qədar Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ölkədə heyvan kəsiminin müasir tələblərə uyğunlaşdırılması, qanunsuz heyvan kəsiminin qarşısının alınması və istehlakçı hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində yerli icra hakimiyəti orqanları ilə birlikdə sahibkarlıq sub-yektlərini cəlb etməkə baytarlıq-sanitariya və sanitariya-gigiyena tələblərinə uyğun müasir (stasionar, modul və mobil tipli) heyvan kəsimi məntəqələrinin yaradılmasını təşviq edir.

Qurban bayramı günlərində heyvanların kəsimi və satışı adı günlərlə müqayisədə küləvi şəkildə həyata keçirilir. Həmin proses bəzi hallarda kəsim üçün nəzərdə tutulan yerlərdən kənarda baş verir və bu da təhlükəli xəstəliklərin qarşısının alınmasına, qanunvericilik-

Qurban bayramında çadırıtıpli heyvan kəsimi məntəqələri istifadəyə veriləcək

lə müəyyən edilmiş qaydada ət və ət məhsullarının baytarlıq-sanitariya ekspertizasının aparılmasına, eyni zamanda, nəqliyyatın və əhalinin rahat hərəkətinə maneələr yaradır. Bütün bunları nəzərə alaraq Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərefindən bayram günlərində ölkə ərazisində qurbanlıq heyvanlarının kəsiminin baytarlıq-sanitariya və

gigiyena normalarına cavab verən stasionar və çadırıtıpli heyvan kəsimi məntəqələrində aparılması həyata keçiriləcək.

Agentliyin İnformasiya təminatı və innovativ həller şəbəsindən AZERTAC-a verilən məlumatə görə, bu məqsədə bayram günlərində 44 stasionar heyvan kəsimi məntəqəsi və 30 çadırıtıpli kəsim yeri lazımi avadanlıqlar ilə təmin edilib vətəndaşların ixtiyarına veriləcək.

Paytaxtda və ölkəmizin müxtəlif bölgələrində qurulması nəzərdə tutulan çadırıtıpli kəsim məntəqələri üç hissədən ibarət olacaq. Birinci hissədə heyvanın kəsimi, ikinci

hissədə soyulması, üçüncü hissədə isə doğranması prosesi təmamilə sanitariya-gigiyena tələblərinə uyğun həyata keçiriləcək.

Həmin kəsim yerlərində etin baytarlıq-sanitariya ekspertizasının aparılması məqsədi ilə Qida Təhlükəsizliyi İnstututun səyyar laboratoriyaları vətəndaşlara ödənişsiz xidmət xidmət göstərəcək.

Çadırıtıpli kəsim məntəqələri dezinfeksiya oluna bilən və tozun qarşısını alan xüsusi materialdan hazırlanıb. Məntəqənin daxili döşəməsi xüsusi materiallardan hazırlanıb və onun drenaj sistemi ilə təmin ediləcək kəsim zamanı heyvanın qanı və digər axıntıların kanalizasiya vasitəsilə kənarlaşdırılmasına, nəticədə etraf ərazilərin çirkənmesinin qarşısının alınmasına imkan verəcək. Çadırıtıpli kəsim məntəqələri heyvanın kəsimi, soyulması və doğranmasına uyğun həyata keçirən şəxslər müraciət edərək, şəhərimiz küçələrində və yol kənarlarında antisanitar şəraitin yaradılmasına üçün onları heyvan satışı və kəsimini baytarlıq-sanitariya və gigiyenik normalarına cavab verən stasionar heyvan kəsimi məntəqələri və çadırıtıpli kəsim məkanlarında həyata keçirməyə çağırır.

Azərbaycan Prezidentinin Fərmanı məhkəmə hakimiyyətinə ictimai etimadın artmasına xidmət edir

Məlum olduğu kimi, 2019-cu il aprelin 3-də Azərbaycan Prezidenti tərəfindən "Məhkəmə-hüquq sisteminde islahatların dərinləşdirilməsi" haqqında Fərman imzalanıb. Ədliyyə naziri, Məhkəmə-Hüquq Şurasının sədri Fikret Məmmədov AZƏRTAC-a müsahibəsində Fərmanın icrası üzrə görülən işlər barədə fikirlərini bölüşüb.

- Fikret müəllim, ilk növbədə, dövlətimizin başçısının ictimaiyyətdə böyük maraq doğuran və məhkəmə fealiyyəti ilə bağlı həlli vacib bir çox məsələləri, yenilikləri özündə ehtiva edən məhkəmə-hüquq islahatlarının dərinləşdirilməsinə dair Fərmanının əsas məqsədi və rolu barədə fikirlərinizi bilmək istərdik.

- Hər bir demokratik cəmiyyətdə müstəqil məhkəmə hakimiyyəti müstəsna rol oynayır. Demokratik hüquqi dövlət quruculuğu yolunu tutmuş ölkəmizdə əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş məhkəmə-hüquq islahatları möhtərem Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin rehbərliyi ilə uğurla davam və inkişaf etdirilir, ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması, məhkəmələrə müraciət imkanlarının və əlcətanlığın genişləndirilməsi məqsədile mühüm qərarlar qəbul olunur, ardıcıl tədbirlər görürlər.

Şübhəsiz ki, ədliyyə və məhkəmə sisteminin inkişafı ötən dövrdə respublikamızda həyata keçirilən hərtərəfli islahatların real təzahürü kimi qiymətləndirilməlidir. Belə ki, bu gün Azərbaycan ictimai həyatın bütün sahələrində mühüm nailiyetlərə imza atır. Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatına əsasən ölkəmiz dünyada ən islahçı on dövlətdən biri kimi müəyyən edilib.

Dövlətimizin başçısının yeni prezidentlik dövrüne nəzər yetirəndə ölkəmizdə hərtərəfli islahatların daha geniş vüsət alıldığı şahidi olurraq. İnsanların rifikasiyin yaxşılaşması, sosial xidmətlərin asan, şəffaf və vətəndaş məmənnuluğu şəraitində göstərilməsi sahəsində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə önemli layihələrin gerçəkləşməsi xüsusi qeyd olunmalıdır.

Təbiidir ki, bu islahatlar ədliyyə orqanlarından, məhkəmə sistemindən də yan keçə bilməzdilər. 2019-cu il 3 aprel tarixli Fərman dövlətimizin başçısının məhkəmə

hakimiyyətinə verdiyi müstəsna əhəmiyyətin növbəti təzahürü olmaqla, bu sahədə həyata keçirilən məhkəmə-hüquq islahatlarının mühüm tərkib hissəsidir.

Fərmanın əsas məqsədi müasir dövrün tələblərinə cavab verən, cəmiyyətdə yüksək nüfuza malik ədalət mühakiməsinin formallaşdırılması prosesini sürətləndirmək onun keyfiyyətini və səmərəliliyini yüksəltmək, bütövlükdə məhkəmə hakimiyyətinə ictimai etimadı, əlcətanlığı və fealiyyətində şəffaflığı artırmaqdır.

Ədliyyə və məhkəmə sisteminin gelecek inkişafının strateji prioritətlərini müəyyən edən bu Fərman, həm də müstəsna əhəmiyyətə malik "yol xəritəsi" olmaqla program xarakteri daşıyır.

Fərman iqtisadi artımda mühüm əhəmiyyət daşıyan sahibkarlığın inkişafı, məhkəməyə müraciət imkanlarının daha da genişləndirilməsi, məhkəmə fealiyyətine müdaxilələrin qarşısının alınması, icraatın səmərəliliyinin artırılması və süründürməciliyin aradan qaldırılması, hakimlərin iş yükünün azaldılması və s. kimi problemlərin həlli istiqamətində qarşıya mühüm vəzifələr qoyub.

Həmin məsələlər təxiresalın-

madan Ədliyyə Nazirliyinin Kollegiyasında, Məhkəmə-Hüquq Şurasının geniş iclasında hərtərəfli müzakirə edilərək konkret tədbirlər müəyyənləşdirilib. Eyni zamanda, Ədliyyə Nazirliyi, Məhkəmə-Hüquq Şurası, Ali Məhkəmə və Baş Prokurorluğun məsul vəzifəli şəxslərindən ibarət xüsusi işçi qrupu yaradılaraq qarşıya qoymuş məsələlər üzrə təhlillər aparılıb, beynəlxalq təcrübə öyrənilib, kompleks qanunvericilik, institusional və praktiki tədbirlərə dair birgə təkliflər hazırlanıb, digər tədbirlər həyata keçirilib.

- Fərmanın icrası üzrə görülən bu işlər barədə bir qədər ətəraflı məlumat oxucular üçün məraqlı olardı.

- Əvvəlcə, Fərmanın aktuallığı və ictimai əhəmiyyəti nəzəre alıñaraq bu mühüm sənəddən irəliləşən məsələlər, yeniliklər barədə hüquq ictimaiyyətinin, aidiyəti qurumların, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının yaxından iştirakı ilə geniş ictimai müzakirələrin keçirilməsini qeyd etmək istərdim. Belə ki, məhkəmə-hüquq islahatlarının əsas istiqamətləri, o cümlədən vətəndaşların, xüsusi sahibkarların məhkəmələrə müraciətə imkanının genişləndirilmesi, "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin tətbiqi barədə Amerika Ticarət Palatası, Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyası, Dünya Bankı ilə birgə cəmiyyətin müxtəlif təbəqələri, biznes daireləri, diplomatik korpusun nümayəndələri və s. üçün geniş ictimai tədbirlər - konfranslar, forumlar və təqdimatlar keçirilib.

Nazirlik tərəfindən beş tədbirlər sahibkarların iştirakı ilə bölgələrde, o cümlədən Gəncədə və Lənkəranda da təşkil olunub. Bildirməliyəm ki, bu tədbirlər qarşıda duran vəzifələrin icrasında ictimai fikrin öyrənilmesi, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin təkliflərinin nəzəre alınması baxımından olduqca əhəmiyyətlidir.

Fərmanla verilmiş tapşırıqların icrası çərçivəsində qeyd etdiyim birgə işçi qrupu tərəfindən qısa müddətə 40-dək normativ aktın layihələri işlənilib hazırlanıb.

Həmin layihələr əsasən sahibkarlıq fealiyyəti ilə bağlı mübahisələrə baxacaq yeni ixtisaslaşmış məhkəmələrin yaradılması, məhkəmələrin fealiyyətinə müdaxilənin qarşısının alınması

məxanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, vahid məhkəmə tecrübəsinin formallaşdırılması, məhkəmə fealiyyətinin elektronlaşdırılması, hakimlərin və məhkəmə aparati işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, məhkəmə eksperitizasının və məhkəmə qərarlarının icrasının səmərəliliyinin artırılması və digər məsələlərlə bağlıdır. Eyni zamanda, icra sahəsində fealiyyəti tənzimləyən normativ aktların sistemləşdirilməsi məqsədile ilk dəfə olaraq icra Məcəlləsinin layihəsi işlənilib hazırlanıb və aidiyəti qurumlarla razılaşdırılmışdır.

Qeyd olunmalıdır ki, cəza siyasetinin humanistləşdirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Prezidentinin 2017-ci il 10 fevral tarixli Sərəncamının icrası üzrə qanunvericiliyə dekriminallaşdırma və s. ilə bağlı edilmişə dəyişikliklər nəticəsində 5 minə yaxın məhkəmə cəzadan tamamilə azad olunub və ya cəzası yüngülləşdirilib, istintaq təcridxanalarına daxil olan həbs edilmiş şəxslərin sayı 25 fətih azalıb.

Hazırkı Fərmanla isə dövlətimizin başçısının humanistliyinin növbəti təzahürü olaraq cəza siyasetinin humanistləşdirilməsi və

Azərbaycan Prezidentinin Fərmani məhkəmə hakimiyyətinə ictimai etimadın artmasına xidmət edir

cinayətlərin dekriminallaşdırmasına dair tədbirlərin davam etdirilmesi tapşırılıb. Bununla əlaqədar qabaqcıl beynəlxalq təcrübə öyrənilməklə Cinayet, Cina-yət-Prosessual, İnzibati Xətalar ve Cəzaların ıçrası məcəllələrinə bütövlükdə 400-ə yaxın dəyişikliklərin edilməsi ilə bir çox əmələlərin dekriminallaşdırılması, o cümlədən alternativ cəzalardan daha geniş istifadə olunması və yeni mütərəqqi hüquq institutlarının tətbiqi məsələləri ilə bağlı qanun layihələri hazırlanıb.

Artıq bəzi qanun layihələri Milli Məclis tərəfindən qəbul edilib, sahibkarların məhkəməyə müraciət imkanlarının asanlaşdırılması məqsədilə ölkəmizdə yeni ixtisaslaşmış məhkəmələrin yaradılması təsbit olunub, hakimlərin təminatı əhəmiyyətli dərəcədə artırılıb, məhkəmə fəaliyyətinin səmərəliliyinin yaxşılaşdırılması na xidmət edən digər mühüm məsələlərin həllini tapıb.

Dövlətimizin başçısının qanunvericilik təşəbbüsü ilə qəbul edilmiş bu qanunlar ölkəmizdə məhkəmə sisteminin daha səmərəli fəaliyyətinin təmin edilməsinə mühüm rol oynayacaqdır.

Bununla yanaşı, Fərmandada nəzərdə tutulmuş tədbirlərin vaxtında, dürüst və dönmədən ıbrası ilə əlaqədar ədliyyə işçiləri və həkimlərlə yerlərdə müşavirələr keçirilərək, aidiyəti tapşırıq və tövsiyələr verilir.

Ədliyyə Nazirliyi icra xidmətinin fəaliyyətinə dair Fərmanla qarşıda qoyulmuş vəzifələrin icrası üzrə bütün yerli icra qurumları rəhbərlerinin və əməkdaşlarının iştirakı ilə ümum respublika müşaviri keçirilib, "Elektron icra" informasiya sisteminin tətbiqinin genisləndirilməsi, süründürməcəlik və sui-istifadə hallarının qarşısının qətiyyətlə alınmasına dair konkret addımlar atılıb, kobud pozuntulara yol veren icra məmurları barəsində ciddi tədbirlər görülüb.

Fərmanın icrası ilə bağlı, həmçinin icra xidmətində iş həcmiñin keşkin artaraq ötən il az qala 900 minə çatması ilə əlaqədar məhkəmələrin və digər orqanların qərarlarının icrasının alternativ mexanizmləri, habelə icranın özəl qurumlara həvalə edilməsi ilə bağlı beynəlxalq praktika və müxtəlif dövlətlərin bu sahəde qanunvericiliyi öyrənilib və təcrübələri ilə yerində tanış olunub.

Qeyd edilən məlumatların ümumişdirilməsi və aparılmış təhlillər nəticəsində məhkəmə qərarlarının icrası işinin daha səmərəli təşkili məqsədilə ölkəmizdə hazırkı mərhələdə alternativ

icra mexanizmi kimi özəl icra institutun pilot layihə qaydasında tətbiqi mümkün hesab olunub və bu barədə müvafiq təkliflər verilib.

Eyni zamanda, Fərmanın icrası çərçivəsində məhkəmə ekspertizası fəaliyyətinin alternativ mexanizmləri, o cümlədən ekspertizanın özəl qurumlardan tərefindən həyata keçirilməsi ilə bağlı qanunvericilik və mövcud təcrübə etrafı təhlil olunub, bir sıra qabaqcıl Avropa dövlətlərinin təcrübəsi nəzərdən keçirilib, bəzi ölkələrdə özəl ekspertiza fəaliyyətinin təşkili yerində öyrənilib.

Məhkəmə ekspertizası işinin beynəlxalq standartlar səviyyəsində müasirleşdirilməsi, ekspert rəyinin verilməsi müddətlərinin dəqiqləşdirilməsi, ekspertiza təyin edilməsi ilə bağlı tərəflərin hüquqlarının genisləndirilməsi, həmçinin ekspertizanın özəl qurumlardan tərefindən həyata keçirilməsi, bununla bağlı müvafiq lisenziyaların verilməsi və digər mütərəqqi müdəalları nəzərdə tutan Qanun layihəsi hazırlanıb.

- Qeyd etdiyiniz kimi, mühüm yeniliklərdən biri sahibkarların məhkəmələrə müraciət imkanlarının asanlaşdırılması və sahibkarlıqla bağlı məbahisələrə baxılması üçün ayrıca məhkəmənin təsis edilməsidir. Bu barədə dəha etrafı məlumat verməyinizi istərdik.

- Məhkəmələrə əlçatanlığın yaxşılaşdırılması dövlətimizin başçısının daim diqqət mərkəzində olub. Bu problemi həll etmək və məhkəmələri insanlara, hüquqi şəxslərə yaxınlaşdırmaq üçün son dövrlər xeyli iş görürlüb, məhkəmə sisteminin quruluşunda önemli dəyişikliklər edilib.

Hələ 2007-ci ildə respublikamızın regionlarında apelyasiya və iqtisad məhkəmələri, 2011-ci ildə isə digər regional məhkəmələr, habelə insan hüquqlarının təminatında mühüm rol oynayan inzibati ədliyyə institutu yaradılıb, bütün bölgelərdə inzibati-iqtisadi məhkəmələr formalasdırılıb.

Qeyd etməliyəm ki, məhkəmələrdə ixtisaslaşmanın aparılması bu gün bütün dünyada edəlet mühəkiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə ən faydalı üsullardan biri hesab olunur. Ölkəmiz də bu istiqamətdə zəruri addımlar atır. Məsələn, bu gün Bakı şəhərinin bütün və bəzi digər rayon (şəhər) məhkəmələrində cinayet və mülki sahəde işlərə baxılması üzrə həkimlər arasında ixtisaslaşma aparılıb. Həmçinin yetkinlik yaşına çatmayanlar xüsusi həssas təbəqə olduğundan onlar tərəfindən törədilən cina-

yətlərə baxılması üçün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində ayrıca tərkiblər yaradılıb. Yəni, bu proses davam edir.

Xüsusilə də iqtisadiyyatımızın inkişafının bugünkü səviyyəsində sahibkarlıqla bağlı mübahisələrə baxılması işinin tekmilləşdirilməsi məqsədilə bu fəaliyyətə əlaqədar yeni ixtisaslaşmış məhkəmənin yaradılması artıq zamanın tələbinə çevrilib.

Deməliyəm ki, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı mübahisələrin həlli zamanı operativliyin təmin olunması məqsədilə dövlətimizin başçısının təşəbbüsü ilə ötən ilin dekabrında qanunvericiliyə əsaslı dəyişikliklər edilib, o cümlədən iqtisadi mübahisələr üzrə məhkəmə icraatının elektron qaydada, yalnız "Elektron məhkəmə" infor-masiya sistemi vasitəsilə aparılması müəyyən edilib.

Sahibkarlığın inkişafına, biznes mühitinin yaxşılaşmasına xidmət edən bu tədbirlərin dəmi olaraq möhtərem Prezident Fərmanda sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar mübahisələrə baxan ayrıca məhkəmələrin yaradılması ilə bağlı məsələ müəyyənəşdirilib. Eyni zamanda, sahibkarlıqla bağlı məsələlərin məhkəmələrdə dəha operativ və səmərəli həllinin təmin edilməsi, məhkəmə icraatının effektivliyinin artırılması məqsədilə Fərmandada mülki prosessual qanunvericiliyin kompleks şəkildə təhlil edilməsi, qabaqcıl beynəlxalq təcrübə nezərə alınmaqla onun tekmilləşdirilməsi ilə bağlı ali və apelyasiya məhkəmələri, Vekillər Kollegiyası, Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyası, Ədliyyə, iqtisadiyyat və Vergilər nazirliklərinə tövsiyə və tapşırıqlar verilib.

Bununla əlaqədar beynəlxalq təcrübə öyrənilib, müxtəlif dövlətlərdə mövcud olan bele məhkəmə modelləri nəzərdən keçirilib və ölkəmiz üçün ən məqbul təcrübə seçilib.

Artıq qeyd etdiyim kimi, bu sahədə müvafiq qanunvericilik aktları qəbul edilib. Yeni qanunvericiliyə uyğun olaraq sahibkarların məhkəməyə müraciət imkanlarının asanlaşdırılması və bu sahədə işlərə dəha əməkli baxılmasının təmin edilmesi məqsədilə yeni ixtisaslaşmış məhkəmələr - kommersiya və ayrıca inzibati məhkəmələr təşbit olunub. Azərbaycan Prezidentinin 2019-cu il 19 iyul tarixli Sərəncamı ilə mövcud inzibati-iqtisadi məhkəmələr ləğv edilməklə Naxçıvan Muxtar Respublikasında, Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Şirvan və Şəkidə yeni Kommersiya və ayrıca inzibati məhkəmələr yaradılıb. Hazırda

dövlətimizin başçısının tövsiyə və tapşırıqlarına uyğun olaraq həmin məhkəmələrin yurisdiksiyəsinin müəyyən edilməsi, müvafiq bina, avadanlıq, digər təşkilat-texniki vasitələrə təmin edilməsi, məhkəmə aparatlarının formalasdırılması üzrə tədbirlər görülür.

Yeni məhkəmələrdə konkret sahədə dərin hüquqi bilik və təcrübəsi olan həkimlərin fəaliyyət göstərməsi nəzərdə tutulur. Bu da işlərə daha ixtisaslı, peşəkar baxılmasına, onların daha dələğün, hərtərəfli tərəfdarlılığını təsdit etməyə gələcək şərait yaradacaqdır. Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar olan mülki mübahisələrə yeni yaradılan kommersiya məhkəmələri, sahibkarların bütün dövlət qurumları, inzibati orqanlar ilə mübahisələrinə, o cümlədən vergi və gömrük ödənişləri, məcburi dövlət sosial şıgora haqlarının ödənilməsi ilə bağlı yaranan mübahisələrə isə inzibati məhkəmələr baxacaqdır.

2020-ci il yanvarın 1-dən fəaliyyətə başlayacaq kommersiya və inzibati məhkəmələr bu sahədə məhkəmə statistikasının təhlil edilməsində və məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsində də mühüm rol oynayacaq. Yeni qanunvericiliyə uyğun olaraq sahibkarlıqla bağlı mübahisələr üzrə ixtisaslaşmış məhkəmələrin yaradılması, habelə ali və apelyasiya məhkəmələrində müvafiq kollegiyaların təsis edilməsi, məhkəmə iddiyyəti üzrə mübahisələrin həllinin dəha tekmil, yeni mexanizminin yaradılması ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafına, biznes mühitinin yaxşılaşmasına, məhkəmələrdə süründürməcəlik hallarının qarşısının alınmasına əlavə təkan olacaqdır.

- Həkimlərin müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, onların fəaliyyətinə kənar mədaxilələrin qarşısının alınması da Fərmandada əsas diqqət çəkən məqamlardandır.

- Bəli, məhkəmə sisteminin səmərəliliyi sözsüz ki, həkimlərin fəaliyyətindən çox asılıdır. Bu məqsədilə Fərmandada, ilk növbədə, bütün məhkəmələrin sədrlerinə və həkimlərə tövsiye edilib ki, məhkəmə həkimiyətinin nüfuzunun artırılması və cəmiyyətdə məhkəmələrə etimadın möhkəmləndirilməsi üçün fəaliyyətlərində ədalət, qanunçuluq, qərəzsizlik, aşkarlıq, hər kəsin qanun və məhkəmə qarşısında bərabərliyi və ədalət məhkəməsinin digər prinsiplərinə dənəmədən riayət etsinlər.

Qeyd etməliyəm ki, məhkəmə həkimiyətinin müstəqilliyi məsələsi bütün dövlətlərdə müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Müxtəlif, hətta inkişaf etmiş Avropa ölkələ-

rində məhkəmə fəaliyyətinə kənar mədaxilələr və digər təzyiq faktları ciddi narahatlıq doğurur, bu sahədə mənfi meyillərin aradan qaldırılması yolları Avropa ədliyyə nazirlərinin konfranslarında mütəmadi müzakire olunur.

Dövlətimizin başçısının tövsiyələrinə uyğun olaraq bu sahədə eləvə təsirli mexanizmlərin yaradılması, o cümlədən ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsinə mane olmağa, kənar şəxslər tərəfindən məhkəmə fəaliyyətinə hər hansı təzyiq və ya qeyri-qanuni təsir etməyə görə cəzaların sərtləşdirilməsi, məhkəmə icraatına mədaxilənin və məhkəməyə hörmətsizlik göstərilməsinin yol-verilməzliyi ilə bağlı müvafiq qanuni layihəsi hazırlanıb.

Həmçinin həkimlərin fəaliyyətinə mədaxilə ilə bağlı özlərinin Məhkəmə-Hüquq Şurasına məlumat vermesi də belə halların qarşısının alınmasına yönəlnə əlavə vəsitiyədir.

Bununla əlaqədar Fərmanla verilmiş tövsiyələrə əsasən həkimlərin müstəqilliyinin təmin edilməsində və məhkəmə təcrübəsinin öyrənilməsində də mühüm rol oynayacaq. Yeni qanunvericiliyə uyğun olaraq sahibkarlıqla bağlı mübahisələr üzrə ixtisaslaşmış məhkəmələrin yaradılması, habelə ali və apelyasiya məhkəmələrində müvafiq kollegiyaların təsis edilməsi, məhkəmə iddiyyəti üzrə mübahisələrin həllinin dəha tekmil, yeni mexanizmin yaradılması ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafına, biznes mühitinin yaxşılaşmasına, məhkəmələrdə süründürməcəlik hallarının qarşısının alınmasına əlavə təkan olacaqdır.

Şübhəsiz ki, məhkəmə sisteminin daha səmərəli fəaliyyət göstərməsi, həkimlərin obyektivliyinin, qərəzsizliyinin, müstəqilliyinin təmin olunması üçün onların maddi təminatı da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Məhz ona görə Fərmana uyğun olaraq bu ərifədə "Məhkəmələr və həkimlər haqqında" Qanuna dəyişikliklər edilərək həkimlərin maddi təminatı əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılıb, o cümlədən bütün həkimlərin aylıq vəzifə maaşları həcmində vəzifə maaşına əlavə ödənilməsi müəyyən edilib, digər təminatlar nəzərdə tutulub.

Eyni zamanda, məhkəmələrdə baxılan işlər üzrə dövlət rüsumunun dərəcələrinin verilən iddiaların qiymətinə uyğun differensiasiyası və həmin rüsumların müəyyən hissəsinin məhkəmələrə etimadın möhkəmləndirilməsi üçün fəaliyyətlərində ədalət, qanunçuluq, qərəzsizlik, aşkarlıq, hər kəsin qanun və məhkəmə qarşısında bərabərliyi və ədalət məhkəməsinin digər prinsiplərinə dənəmədən riayət etsinlər.

- Məhkəmə fəaliyyətinin tək-milləşdirilməsində həkimlərin məsuliyyət hissini artırılması, her bir qanun pozuntusuna barışmaz münasibətin aşilanması da az əhəmiyyət kəsb etmir.

Azərbaycan Prezidentinin Fərmanı məhkəmə hakimiyyətinə ictimai etimadın artmasına xidmət edir

Əvvəli Səh. 9

- Doğrudur. Dövlətimizin başçısının ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə tapşırıqları bu sahədə fəaliyyətin yeniyi çağırışlara uyğun daha yüksək səviyyədə təşkil olunmasını şərtləndirir.

Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən hakimlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilmesi, icra intizamının möhkəmləndirilməsi, qanun pozuntusu, süründürmeçilik və digər mənfi halların aradan qaldırılması üzrə ardıcıl tədbirlər görüllür.

Paytaxtda və bölgelərdə bütün məhkəmə instansiyaları üzrə məhkəmə sədrlerinin və hakimlərin iştirakı ilə zona müşavirələri keçirilərək ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə tədbirlər, məhkəmə fəaliyyətində mövcud problemlər, yol verilən nöqsanlar ve onları doğuran səbəblər ətraflı təhlil olunur, mənfi halların yolverilməzliyi qəti şəkil də diqqətə çatdırılır.

Təkcə öten il vətəndaşlarda haqlı narazılıq doğuran pozuntulara görə Şura tərəfindən 14 hakimin fəaliyyəti qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada qeyri-məqbul qiymətləndirilməkələ selahiyətlərinə xitam verilib. 4 məhkəmə sədri aşağı işə keçirilib, 2 nəfərin tutduğu vəzifədən azad edilməsi, 1 nəfərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi barədə qərarlar qəbul olunub.

Eyni zamanda, dövlətimizin başçısının hüquq pozuntularına və Hakimlərin Etik Davranış Kodexsinin pozulması hallarına yol veren hakimlərin intizam məsuliyyətinin labüdüyünün təmin edilməsi barədə tövsiyələrinə uyğun olaraq, təkcə son aylar ərzində 40 hakim barədə intizam icraatları başlanılib, 1 hakimin səlahiyyətlərinə xitam verilib, 4 hakim tutduğu vəzifədən azad olunub. Həmçinin 2 hakim barədə materialıllar Baş Prokuror Yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə göndərilib, onlardan biri barədə artıq məhkəmənin qərəri ile hebs qətimkan seçilib.

Dövlətimizin başçısının tövsiyələrinin uyğun olaraq hakimlərin və məhkəmə sədrlerinin mesuliyyət hissini artırmasında, şəffaflığın və qeyri-prosessual münasibətlərin yolverilməzliyinin təmin edilməsində digər vasitələrdən də istifadə edilir. Bu məqsədə Şurada Korrupsiyaya qarşı mübarizə və Məhkəmə monitoringi, informasiya Texnologiyaları və innovasiyalar üzrə xüsusi qurumlar yaradılaraq fəaliyyətə başlayıb.

Bu qurumlar tərəfindən məhkəmələrdə müətəmadi monitoringlər keçirilir, "Qaynar xətt" əlaqə mərkəzinə daxil olan və digər mərciətlər yerində araşdırılır, qeyri-prosessual münasibətlərə şərait yaranan və vətəndaşlarda haqlı narazılıq doğuran pozuntu-

lar aradan qaldırılmaqla, yol verilən nöqsanlar hakimlərin və məhkəmə sədrlerinin diqqətinə çatdırılır.

Artıq yeni qurumlar tərəfindən 20-dən çox məhkəmədə monitorinqlər keçirilib, yol verilən pozuntular 60-dan çox hakimin və məhkəmə sədrinin diqqətinə çatdırılıb, daha kobud pozuntularla bağlı isə intizam icraatları başlanılib. Bu sahədə işlər intensiv davam etdirilir.

Eyni zamanda, vətəndaşlar üçün əlverişli şərait yaradılması, yol verilən nöqsan və çatışmazlıqların yerində, texiresalmaдан aradan qaldırılmasının təmin edilməsi məqsədilə Şura tərəfindən bilavasitə məhkəmələrdə qəbulların keçirilməsi təcrübəsi yaradılıb.

Fərmandan qarşıya qoyulmuş məsələlərin icrası üzrə, həmçinin hakimlərin və məhkəmə sədrlerinin peşəkarlıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi prosedurlarında şəffaflığın daha da artırılması, bu sahədə tətbiq edilən meyarların tekniləşdirilməsi məqsədilə Hakimlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi Metodologiyası, habelə məhkəmələrdə işin düzgün və səmərəli təşkilinə, etik davranış və digər məsələlər üzrə peşəkar monitorinqlərin aparılmasına dair Qaydalar hazırlanıb. Yuxarı instansiya məhkəmələrinin təcrübəli hakimləri və "ASAN xidmət" könnüllüləri Şurənin fəaliyyətinə cəlb olunub.

- Ölkəmizdə hakim ştatlarının sayının az olması, hakimlərin iş yükünün hədsiz çoxluğu ilə bağlı fikirlərə də rast gelinir. Bu istiqamətdə hansı addımlar atılır?

- Məlumat üçün bildirim ki, 2006-ci ildən etibarən ölkəmizdə hakim ştatlarının sayı 2 dəfə artırılaraq 600-ə çatdırılıb. Her bir hakim üçün beynəlxalq təcrübəyə uyğun olaraq köməkçi şəti ayrılib. Eyni zamanda, həyata keçirilən məhkəmə islahatları çərçivəsində məhkəmə sisteminin yüksək hazırlığı və mənəvi keyfiyyətlərə malik hakimlər hesabına komplektləşdirilməsi də daim diqqət mərkəzində saxlanılıb.

Yeri gəlmışkən, Azərbaycanda hakimliyə namızədlərin seçim prosesi bu gün şəffaflığına görə Avropana örnək kimi dəyərləndirilir və ən müterəqqi təcrübələr sırasındadır. Təsadüfi deyil ki, Avropa Şurası və Avropa İttifaqı digər üzv dövlətlərə ölkəmizin bu sahədə müsbət təcrübəsinə əsaslanmayı tövsiyə edib.

Hakimliyə namızədlərin bu müterəqqi və şəffaf qaydalarla seçimi nəticəsində öten ilər ərzində 3400-dən çox namızəd sırasından 415 nəfər yüksək hazırlıqlı hüquqşunas seçilərək uzunmüddəli təlimlər, məhkəmələrdə, habelə xarici dövlətlərdə təcrübə keçidi dən sonra hakim vəzifələrinə təyin edilir.

Öten ilin sonunda bu qaydalarla seçilmiş 108 nəfər hakimliyə namızədin dövlətimizin başçısı

tərəfindən müxtəlif birinci instansiya məhkəmələrinin hakimi və zifələrinə təyinatı nəticəsində isə məhkəmə sisteminde mövcud vakansiyaların tam ekseriyəti komplektləşib. Hakim korpusunun 70 faizini müterəqqi qaydalara seçilmiş gənc nəsil hakimlər təşkil edir.

Lakin öten illər ərzində məhkəmələrdə mənəvi xarakterli işlər mütəmədi, o cümlədən yeni məhkəmə sisteminin fəaliyyətə başlığı dövrlə müqayisədə dəfələrlə artıb. Həmçinin əhalinin sayına görə də Azərbaycanda hakim sayı Avropa ölkələri üzrə orta gələcəkdir.

Təbii ki, hədsiz iş yükü müəyyən qüsurlara yol açır, işlərin həlli keyfiyyəti aşağı düşür, süründürmeçilik halları çıxılır. Cənab Prezidentin məhkəmə islahatlarının dərinləşdirilməsi barədə Fərmanı ilə hakim ştatlarının daha 200 vahid artırılması bu baxımdan xüsusi önem daşıyır.

Bununla əlaqədar hakimliyə namızədlərin seçimində çevikliyin artırılması, habelə namızədlər üçün daha şəffaf və əlverişli şəraitin yaradılması məqsədilə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən hakimlərin seçilməsi Qaydalarına bu ay keçirilmiş iclasımızda müvafiq dəyişikliklər edilib.

Hakimlərin Seçki Komitesində isə namızədlərin sənəd qəbulunun davamlı olması, test imtahanının Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən müasir üsullarla, hər bir namızəd üçün fərdi kompüterlər vasitəsilə və 200-250 nəfərlək qruplarla keçirilməsi barədə qərəbələr qəbul olunub.

Artıq iyul ayının 25-dən növbəti məsələsi də elan olunub.

Ümid edirəm ki, dövlətimizin başçısı tərəfindən yeni ayrılmış hakim ştatları bu müsəbiqələrin nəticəsində tam komplektləşdiriləcəkdir.

Bununla yanaşı, hakimlərin iş yükünün digər vasitələrlə azaldılması məsəlesi də daim diqqətdə saxlanılır. Mütəmədi təhlillər aparılır, ister qanunvericilik, isterse də müxtəlif institutional tədbirlər həyata keçirilir.

Çox uzağa getmədən son dövrlər həyata keçirilən qanunvericilik tədbirlərinə nəzər salsaq Görərik ki, icra sənədi üzrə icraata xitam verilməsi və dayandırılması səlahiyyətinin məhkəmələrdən alınaraq icra məmurlarına həvalə ediləsi məhkəmələrin işini xeyli yüngülləşdirib. Həmçinin öten ildə nümayəndəlik institutunun məhdudlaşdırılması öz növbəsində məhkəmələrə verilən iddiaların peşəkar hüquqşunaslar tərəfindən daha mükəmməl həzirlanmasına rəvac verib, bu da əsaslı iddiaların azalmasına götərib çıxarıb.

Cari ildən isə mənəvi-prosesual qanunvericiliyə edilmiş dəyişikliklərin qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar əmr icraatları üzrə işlərə məhkəmədən kənar elektron qaydada baxılması, bəzi kateqo-

riya işlər üzrə sadələşdirilmiş icraatın təsbit olunması iş yükünün daha da azalmasına əsaslı zəmin yaradıb.

Digər mühüm yenilik isə cari ilde "Mediasiya haqqında" Qanunun qəbul edilməsi, bununla da mənəvi xarakterli mübahisələrin məhkəmədən kənar həlli mexanizmlərinin yaradılmasıdır. Bu institutun müstəsna ehemiyətini nəzərə alan möhtərem Prezidentimiz Fermanında Ədliyyə Nazirliyinə mediasiya prosesinin tətbiqi ilə bağlı maarifləndirmə və təşviqat tədbirlərinin həyata keçirilmesi tapşırılıb və artıq bu istiqamətdə işlər aparılmaqdadır. Fərmana əsasən, həmçinin xarici dövlətlərin qabaqcıl təcrübəsi nəzərə alınmaqla ölkəmizdə səmərəli beynəlxalq arbitraj prosedurlarının təşviqinə dair tədbirlər görürlər.

Ədalət məhəkəməsinə əlçatanlığın asanlaşdırılması, işlərə daha operativ baxılması və vətəndaş məmənunluğunun təmin olunması baxımdından Azərbaycan Prezidentinin 2014-cü il 13 fevral tarixli Sərəncamı ilə yaradılmış "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin fəaliyyətini xüsusi qeyd etmək istərdim.

Məhkəməyə müraciət etmək hüququnun yaranması anından məhkəmə qərarlarının icrasının tamamlanmasına qədər bütün prosesi əhatə edən "Elektron məhkəmə" informasiya sistemi vasitəsilə insanlar artıq məhkəməyə gəlmədən, elektron formada müraciət etmək imkanı əldə ediblər. Hər bir kəs "Şəxsi elektron kabinet"ə sahib olmaqla məhkəməyə sənədləri elektron formatda ötürə, məhkəmə işinə materialları ilə ətraflı tanış ola, proseslər barədə məhkəməyə gəlmədən xəbər tutə bilərlər.

Eyni zamanda, sistemin məhkəmə proseslərinin audioyazılışının aparılması, elektron sənəd dövriyyəsinin təşkili, yekun məhkəmə qərarlarının elektron dərci, müxtəlif meyarlar əsasında axtarış aparılması və digər məziiyyətləri, sözsüz ki, hakimlərin də işinin asan və səmərəli təşkilinə öz real müsbət təsirini göstərir.

Öten dövrde sistemin tətbiqi üzrə məhkəmələr zəruri infrastrukturla təchiz olunub, Dünya Bankı ilə birgə həyata keçirilən layihələr çərçivəsində köhnə məhkəmə binalarında da uyğunlaşdırma işləri aparılaraq lazımı avadanlıq quraşdırılıb. Bu günlər artıq 111 məhkəmənin 60 faizi bu sisteme qoşulub və bir çox komponentləri, o cümlədən Məhkəmələrin Vahid Portalı, Məhkəmə Prosesi İştirakçısının Şəxsi Kabinetini, Elektron İcra, Məhkəmə Qərarlarının Vahid Bazası və bir sıra alt sistem və modulları hazırda uğurla tətbiq olunur. Dövlətimizin başçısının 2019-cu il 3 aprel tarixli Fermanında elektron məhkəmə ilə respublikanın bütün ərazisi məhkəmənin əhatə olunmasına və sistemin bütövlükdə ahəngdar işləmə-

sinin təmin olunmasına yönəlmüş tapşırıqlar verilib. Artıq həmin tapşırıqların icrası üzrə zəruri tədbirlər görülür.

- Ətraflı müsahibəyə görə minnətdarlığımızı bildiririk. İstərlik sonda cəmiyyətdə böyük məraq doğuran ədliyyə sahəsində innovasiyalar barədə də qısa məlumat verəsiniz.

- Bu gün ədliyyənin bütün sahələrində elektron xidmətlərin, müasir texnologiyaların və innovasiyaların tətbiqinə xüsusi diqqət yetirilir. Qısa olaraq yalnız bəzi yenilikləri diqqətə çatdırmaq istərdim. Belə ki, səyyar xidmətlərə tələbatın artması ilə əlaqədar nazirlik tərəfindən xüsusi "Elektron Notariat çantası" hazırlanıb. Elektron notariat informasiya sisteminə və aidiyyəti məlumat banklarına birbaşa çıxışı olan bu "çanta" vasitəsilə istenilən yerdə hər hansı notariat hərəkətini aparmaq və sənədləri çap edib, təqdim etmək mümkündür.

"Elektron Ədliyyə köşkü" də maraqlı yenilikdir. Yalnız Azərbaycanda mövcud olan bu "köşk" vasitəsilə təxiresalınmaz hallarda məsafədən notariat hərəkətləri aparmaq mümkünür. Bu "köşk"lər serhəddə, hava və dəniz limanlarında, dəmir yolu vəzazzalarında quraşdırılır. Bu qurğular videoəlaqə vasitəsilə 24 saat ərzində notariat xidmətlərinin göstərilməsinə və müvafiq sənədlərin əldə edilməsinə imkan verir. Belə "köşk" hava limanında quraşdırılaraq artıq 4 aydır ki, istifadəye verilib.

Həmçinin Azərbaycanın məhsulu olan "Mobil Notariat qovluğu"nu qeyd etmək istərdim. Müvafiq programı telefona yükləməklə vətəndaşın elektron notariat kabinetini yaradılar və notariat fəaliyyəti ilə bağlı bütün məlumatların yüklənməsi təmin edilir.

Dövlətimizin başçısının cəza siyasetinin humanistləşdirilməsi barədə 2017-ci il 13 fevral tarixli Sərəncamına əsasən azadlığın məhdudlaşdırılması kimi yeni cəza növü müəyyən edilib və elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqinə başlanılb. Qısa müddətdə bu cihazların ölkədə istehsalı təşkil olunub və bir il ərzində 1500 məhkəmə elektron qolbaqlar tətbiq edilib.

Sadaladığım bu innovasiyalar qısa müddət ərzində tətbiq edilməsinə baxmayaraq, artıq beynəlxalq marağaya da səbəb olub. Elə bu ay Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Ədliyyə naziri geniş nümayəndə heyəti ilə Azərbaycana səfərə gəlib, bu innovasiyalarla tanış olub və ölkəsinin Azərbaycan təcrübəsindən bəhrələməsinin əhəmiyyətini bildirib.

- Cənab nazir, bizə vaxt ayırdığınızda fikirlərinizə böyük şərəfli olduğunu bildirir, bilavasitə insanlara, onların hüquqlarının etibarlı təminatına yönəlmış islahatların həyata keçirilməsinə sizə uğurlar arzulayıraq.

Zəngin inkişaf yolu keçən sənət ocağımız

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə Azərbaycan
Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının
100 illik yubileyi qeyd olunacaq

Incəsənətin bir növü olan teatr hiss, fikir və emosiyalarının tamaşaçılara bir qrup aktyor tərəfindən ötürürlən estetik mənəviyyət daşıyan bir sənətdir. Bu sənətin kifayət qədər fədailəri olub, bu gün də var. Mürakkəb inkişaf yolu keçmiş Azərbaycan teatrının repertuarı genişləndirib və müxtəlif zövqlü tamaşaçılara tələbatına uyğun əsərlər səhnələşdirilir. Azərbaycanda fealiyyət göstərən Akademik Milli Dram Teatrı, Müsiqili Dram Teatrı, Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı, Rus Dram Teatrı və s. repertuar baxımından, zəngin və istedadlı sənət xadimlərinin çalışdığı məkandır. Bu gün dövlətin qayğısı ilə əhatə olunan Azərbaycan teatrları öz inkişaf dövrünü yaşayır.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Mənəviyyət Nazirliyi, Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının təkliflərini nəzərə almaqla, Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirəcək.

Qeyd edək ki, 2019-cu ilin oktyabr ayında Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının fealiyyətə başlamasının 100 illiyi tamam olur.

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı yaradığı vaxtdan etibarən, klassik ənənələrə əsaslanmaqla yanaşı, müasir səhne mənəviyyətinin zirvələrinə doğru inamla irəliləyərək, qısa müddətdə, zəngin inkişaf yolu keçib. Ötən dövr ərzində, görkəmli nailiyətlər qazanan teatr xalqın ədəbi

sərvətinə çevrilmiş və ölkənin ictimai-mədəni həyatında layiqli mövqə tutub.

Sənətsevərlər Azərbaycan dramaturgiyasının bütün diqqətəlayiq nümunələri ilə, məhz Akademik Milli Dram Teatrının dolğun repertuarı sayəsində yaxından tanış olmaq imkanı əldə ediblər. Milli Dram Teatrı, eyni zamanda, dünya dramaturji ərsəsində fəxri yer tutan və ümuməbəşəri ideallar ifadə edən qiyamətlə əsərləri səhnələşdirməklə Azərbaycan səhne sənətinin dünya mədəniyyəti ilə daha da yaxınlaşmasında fəal rol oynayıb.

Teatrın səhnesində bədii-estetik dəyəri ilə seçilərək, uzun illər repertuardan düşməyen və böyük uğurla nümayiş etdirilərək, tamaşaçı yaddaşında silinməz iz qoyan həmin əsərlər ölkə teatrı salnaməsinin parlaq səhifələrini təşkil edir.

Milli Dram Teatrında Azərbaycan səhnenin en qüvvəti aktyorlar nəslə yetmişdir. Mirzəağa Əliyev, Mərziyyə Davudova, Əlaşer Ələkbərov, Adil İsgəndərov, Hökümə Qurbanova, İsmayıllı Osmanlı, Fatma Qədri, Barat Şekinskaya, Leyla Bədirbəyli, Məmmədrəza Şeyxzamanov, Həsənağa Turabov və digər qüdrətli sənətkarların teatrın səhnesində misilsiz ustalıqla canlandırdıqları çox sayıda koloritli, mükəmməl obrazlar Azərbaycan mədəniyyəti və teatrı tarixinə qızıl xətə yazılıb.

Teatrın səhne həyatı verdiyi mütərəqqi ideyalı əsərlərin cəmiyyətdə yüksək mənəvi keyfiyyətlərin təlqin olunması və estetik zövqün formalasdırılması, xüsusən, gənc nəslin vətənpərvərlik və əxlaqi dəyərlərə bağlılıq ruhunda tərbiyəsində mühüm rol vardır.

Teatr beynəlxalq festivallardakı çıxışları ilə ölkənin mədəni nailiyyətlərinin təbliğində yaxından iştirak edib. Hazırda öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoymuş teatr Azərbaycanın özünəməxsus teatr ənənələrinin qorunub-saxlanılmasında və dövlətin mədəniyyət siyasetinin gerçəkləşdirilməsində üzərinə düşən vezifələrin öhdəsində layincə gəlməkdədir.

Bu gün 100 yaşlı Azərbaycan Dövlət Milli Dram Teatrı, ənənəsinə sadıq qalaraq, tamaşaçı zövqünü oxşaya biləcək, onlarda yüksək mənəvi dəyərlər əks edən əsərləri səhnələşdirir və yeni-yeni uğurlar qazanır.

Zümrüd BAYRAMOVA

İxtisas seçimi davam edir: 5 mindən çox abituriyent ərizəsini təsdiqləyib

Ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında müsabiqə şərtlərini ödəyən abituriyentlərin ixtisas seçimi davam edir. Dövlət imtahan Mərkəzindən AZERTAC-a bildirilib ki, dünən saat 12:15-ə olan məlumatə əsasən, I ixtisas qrupu üzrə ümumiyyətde 1621, II ixtisas qrupu üzrə 1071, III ixtisas qrupu üzrə 1316, IV ixtisas qrupu üzrə 476 nəfər ərizəsini təsdiqləyib. V qrup üzrə ərizəsini təsdiqləyənlərin sayı 714 nəfərdir. Xatırladaq ki, ərizə qəbulu avqustun 6-dək davam edəcək.

Yerevanda binaların birində partlayış baş verib

Ermənistən paytaxtı Yerevanda binaların birində baş verən partlayış nəticəsində xəsərəalan şəhər sakini qələpə yaraları ilə xəstəxanaya çatdırılıb. AZERTAC erməni KİV-nə istinadla xəber verir ki, bu ölkənin Fövqələdə Hallar Nazirliyinin məlumatına görə, incident iyulun 25-də günorta saatlarında baş verib. Partlayışın baş verdiyi binaya və etrafındaki əraziyə minaaxtaralar və kinoloqlar göndərilib. Nazirliyin böhran vəziyyətlərinin idarə edilməsi mərkəzinin əməliyyat qrupu Yerevanın Koçinian küçəsində başqa partlayıcı qırğuların olub-olmadığını araşdırır. Bildirilir ki, partlayışın baş verdiyi binada minaataan mərmisi tapılıb.

Ermənistən paytaxtı Yerevanda binaların birində baş verən partlayış nəticəsində xəsərəalan şəhər sakini qələpə yaraları ilə xəstəxanaya çatdırılıb. AZERTAC erməni KİV-nə istinadla xəber verir ki, bu ölkənin Fövqələdə Hallar Nazirliyinin məlumatına görə, incident iyulun 25-də günorta saatlarında baş verib. Partlayışın baş verdiyi binaya və etrafındaki əraziyə minaaxtaralar və kinoloqlar göndərilib. Nazirliyin böhran vəziyyətlərinin idarə edilməsi mərkəzinin əməliyyat qrupu Yerevanın Koçinian küçəsində başqa partlayıcı qırğuların olub-olmadığını araşdırır. Bildirilir ki, partlayışın baş verdiyi binada minaataan mərmisi tapılıb.

"Moody's" Azərbaycanın bank sistemini dair proqnozunu artırıb

Moody's Beynəlxalq Reytinq Agentliyi Azərbaycan bank sistemine dair proqnozunu "sabit" dən "müsbat" ədək artırıb. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, proqnozdə yaxın 12-18 ay ərzində bankların kredit qabiliyyətinin necə deyişəcəyi barədə proqnozlar eks olunur.

"İqtisadi artımın davam etməsi, dövlət tərəfindən ev təsərrüfatlarına göstərilən misilsiz dəstək bank sistemine müsbət proqnoz verilməsini şərtləndirən başlıca amillərdir. Dünyada enerji daşıyıcılarının elverişli qiymətləri, ixracın artması, iqtisadiyyatda qeyri-neft sektorlarının payının böyüməsi nəzərə alınmaqla 2019-2020-ci illerde iqtisadi artım sürətinin 3 faizdək artmasını gözləyirik. Hökumətin heyata keçirdiyi islahatlar da ölkədəki iqtisadi artıma müsbət təsir göstərməlidir", - deyə "Moody's"ın analitikləri bildiriblər.

Ekspertlər göstərilən proqnozdə bankların balansını tarazlaşdırmaq, dövlətin ev təsərrüfatlarına dəstəyi sayəsində bank aktivlərinin daha da keyfiyyətli hala geləcəyini, habelə problemlə kreditlərin payının 2020-ci ilin sonuna dek 10 faizdən aşağıya eməsini güman etdikləri qeyd ediblər. "İlk sənərimizə görə, bankların mənəfətinin artması və mövcud risqlər nəzərə alınmaqla ölçülən aktivlərin çıxalması sayəsində bütövlükde bank sisteminde kapital yetərliliyi göstəriciləri sabit qalacaq", - deyə melumatda bildirilir.

Hesabatda dollarlı depozitlərin payı davamlı azalsı da, MDB ölkələri arasında ən yüksək səviyyədə qaldığı, bütövlükdə, bank sistemi üzrə dollarlı passivlərin azalması, həmçinin dövlətin dəstəyi sayəsində manatlı likvidliyin yaxşılaşdırıldığı diqqətə çatdırılır. Həmçinin pul-kredit və bədə-vergi mühiti yaxşılaşdırıqca hökumətin ayrı-ayrı banklara yox, bütövlükdə bank sektoruna yardım etdiyi də bildirilir.

"Türkiyə Azərbaycanın strateji müttəfiqidir"

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğan her dəfə Bakıya gəldikdə viza məsələsinin uzanmasından narahat idi. Ayrıca türk jurnalistlərin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə verdikləri her iki sualdan biri rəsmi Bakının Türkiyə vətəndaşlarına tətbiq etdiyi vizani nə zaman ortadan qaldıracağı ile bağlı idi". Bunu SIA-ya politoloq Elxan Şahinoğlu deyib.

Politoloğun sözlerinə görə, Azərbaycan rəsmiləri bunu hansıa texniki məsələnin həlli ilə əlaqələndirirdilər. Yeni viza ortadan qaldırılsa Türkiyədən hansıa qruplar Azərbaycana gələ və bizə problemlər yarada bilərlər. Bu argumenti əvvəldən qəbul etmirdim. Ona qalsa Türkiyə başqa dövlətlərin vətəndaşlarına viza tətbiq etmir və gərək indiyənə qədər problemlər içərisində boğuları. Tam əksinə Türkiyə və ya digər qonşumuz Gürcüstan viza prosedurlarından imtina etdiyindən sonra turizmdə sıçrayış yaşayırlar. Türkiyə Azərbaycanın strateji müttəfiqidir və vizanın ortadan qaldırılmaması müttəfiqliyə kölgə salan yegane amil idi. Gec də olsa doğru qərar verildi.

Bu arada başqa təklifim də var. Rəsmi Bakı İran vətəndaşlarına tətbiq etdiyi viza sistemi de ortadan qaldırımalıdır. Onuz da rəsmi Bakının yeni qərarından sonra Tehran Ankaraya kimi eyni xahişle Bakıya müraciət edəcək. İranla bağlı da müəyyən təhlükəsizlik məsələləri ön plana çıxa bilər. Ancaq ənənəvi olan İranda yaşayan milyonlarla soydaşımızın Azərbaycana rahat gəlisi təmin etmək lazımdır. Doğrudur, o da deyilə bilər ki, ABŞ-la İran arasında müharibə başlasa qonşu ölkədən qaćqın axını ilə üzlesə bilərik. Ancaq belə bir ehtimal olsa biz onuz da müharibədən qaćqın axını ilə üzlesə bilərik. Ancaq belə bir ehtimal olsa biz onuz da müharibədən qaćqın axını ilə üzlesə bilərik. Ancaq belə bir ehtimal olsa biz onuz da müharibədən qaćqın axını ilə üzlesə bilərik.

Ceyhun Rasimoğlu

"Azərbaycan artıq dünyadan mərkəzidir"

Bu gün Azərbaycan ənənəvi olaraq XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalı kimi tədbirlərə ev sahibliyi edir və dünyadan hər tərəfində ölkəmizi məhz belə tədbirlərin keçirilməsi üçün ən elverişli bir ölkə kimi qəbul edirlər". Bunu SIA-ya açıqlamasında siyasi şərhçi Azər Həsət dəyişib.

Onun sözlərinə görə, istər idman yarışları, iqtisadi-siyasi məsələlərin müzakirəsi olsun, isterse də mədəni, kültəvi tədbirlərin keçirilməsi baxımdan Azərbaycan artıq dünyadan mərkəzidir: "Mən şəxşən Bakıda keçirilən XV Avropa Gənclər Olimpiya Festivalının açılışını televizordan müşahidə edəndə bir məqam diqqətimi çəkdi. Hər ölkədən onlara, bəzən de yəzəndən artıq idmançılar gəlib. Həmin idmançılar açılış zamanı meydana çıxarkən onların əllerində mobil telefonlara çəkiliş apardıqlarını gördüm. Siz indi təsəvvür edin ki, Bakıya 3 mindən artıq idmançılar gəlib. Həmin idmançılarından 3 min olmasa da aza əzindən 2 min 500 (beş yüz) nəfəri çəkiliş apardı. Təbiidir ki, həmin çəkilişlər paylaşıllı. Eyni zamanda idmançıların ölkələrdən xeyli sayıda jurnalistlər gəlib. Ötən gün eşitdim ki, 81 nəfər beynəlxalq xarici jurnalist akkreditasiyadan keçib. Bunu nəmənədən tanıldımla üçün çox gözəl bir imkandır. Bəzən deyirlər ki, niyə biz özümüzə bu qədər əziyyət veririk. Biz o adamlara izah etməyə çalışırıq ki, ermənilər və onların həvadaları Azərbaycanın bir vəhi obrazını yaratmağa çalışırlar. Təbiidir ki, bu əsəssizdir. Amma biz də özümüzün necə bir milət olduğumu dənyaya göstərməyə, yəni özümüzü tanıtmağa məcburuzq".

26 iyul 2019-cu il

Yenə Ermənistan gərgin durumdadır, siyasi təlatümlər ara vermir. Nikol Paşinyan kündən birbaşa baş nazir kreslosuna oturandan sonra dramatik və ziddiyətli hadisələr bir-birini əvəz edir. İndi ekspertlər Ermənistanda müşahidə edilən proseslərin kökündə qanunlara əməl edilməməsinin dayandığı fikrini irəli sürürər. Bunun təsdiqi kimi, son aylar hakimiyətin atlığı addımlar və parlamentin qəbul etdiyi qanunları göstərirər.

Nikol Paşinyan Ermənistani yeni kataklizmlərə doğru sürükləyir. Onun atlığı hər bir addım ölkənin siyasi səhnəsində gərginliyin artırılmasına əlavə təkanlar verir. Ekspertlər hesab edirlər ki, bütün bunların kökündə N.Paşinyanın hakimiyət hərisliyi dayanır. Bununla bağlı İrina Corbenadze yazır: "Situasiya onunla dərinləşir ki, Paşinyan inqilabın ilk dəqiqəsindən, özündən başqa kimsəni baş nazir kimi görmürdü və bunu qətiyyən gizlətmirdi. "Mən və ya heç kim" formulu bu gün də qüvvədədir".

Ziddiyətləri alovlandıran digər məqam kimi, N.Paşinyanın konkret hədəfinin olmamasını və siyasi programının yoxluğunu vurğulayırlar. Siyasetçi Paruyr Ayrickyən bu kontekstdə verdiyi xarakteristika həqiqətə uyğun görünür. O deyib: "Hərəkat başlayanada, Paşinyan növbədənən seçki ilə bağlı müəyyən bəyanatlar yaydı, amma indi tamam başqa şəyər deyib, seçkinin dekabrda keçirilməsinin vacibliyini vurğulayır".

Ermənistan "siyasi yumaq" kimi düyünlənə-düyünlənə qalıb

Bütün hallarda Ermənistən siyasi səhnəsi ilə bağlı bir nəticəyə şübhə yoxdur: həzirdə bu səhnə dənəsiq düşməs "siyasi yumaq" bənzeyir. N.Paşinyan qısa müddədə, onuz da dənəsiq olan Ermənistən siyasi mühitini qatı "dumanaya bürüməyi" bacardı!

Bele olan halda, vay erməni xalqının həlinə. O zaman erməni xalqı özü bu gününü düşünməli, düşdürü dumanlı mühitdə çıxməq üçün üzənənraq "küçə demokratının" dərsini verməli və onlardan Azərbaycanla niyə düşmən olmalarının hesabını sormalıdır. Erməni xalqı tələb etməlidir ki, qonşuların torpaqlarının işgal etmek kursundan el çəkib, insanların həyat şəraitini yaxşılaşdırmaq xəttini götürmək lazımdır. Bunun üçün də təcavüzkar siyasetdən el çəkilməlidir.

Təessüf ki, Ermənistən xalqın bu cür ayağa qalxmasını gözlemək, o qədər də inandırıcı deyil. Çünkü cəmiyyət o dərəcədə siyasi dərkətmə baxımından öldürülüb ki, sadə erməni neyin baş verdiyini anlaya bilmir. Ona "meydana çıx" - deyirlər, gedir, "eve gel" - çağırırlar, yənə də əmel edir. Bu na rəğmən, zaman erməni xalqının əleyhine işleyir. Sabah gec ola bilər!

Bəs çıxış yolu?.. Siyasetçilər dəfələrlə vurğulayırlar ki, Qarabağ münaqışəsi nizamlanmadan heç bir problem həll oluna biləz.

Aydın Mirzəzadə: "Paşinyan anlamalıdır ki, Qarabağ münaqışəsi nizamlanmadan Ermənistən heç bir problemini köklü şəkildə həll etmək olmaz"

Ümumiyyətlə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bütün çıxışları zamanı, döñə-döñə vurğulayırlar ki, Azərbaycan heç bir zaman ərazi bütövlüyü prinsipindən el çəkməyəcək və bütün torpaqlarının qaytarılması istiqamətində fealiyyət göstərəcək.

A.Mirzəzadə vurğulayıb ki, məhz Ermənistən bunu hələ də nə anlaya bilir, anlaşıq üçün elə bir rəhbər yoxdur ki, xarici siyaset nə olduğunu düşüne bilsin: "Məhz bunun nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan torpaqlarını işgal edən Ermenistan çox ağır vəziyyətdədir və ciddi problemlər içərisindədir. 2016-ci ilin aprelində Ermənistənə baş verən hadisələrin Dağılıq Qarabağ problemin-

Paşinyan Ermənistən məhkumluğunu simvoludur

İşgalçi ölkənin baş naziri Ermənistəni yeni kataklizmlərə doğru sürükləyir

dən irəli gələn çətinliklərdən yarandığını bir daha gördük. Yeni hakimiyət dərk etməlidir ki, Dağılıq Qarabağ münaqışəsi nizamlanmadan Ermənistən heç bir problemini köklü şəkildə həll etmək olmaz. Bu gün Ermənistən cəmiyyəti Nikol Paşinyandan, ilk növbədə, Ermənistəni təcrid vəziyyətindən çıxarması, sosial problemlərin həllini tələb edir və hələ də Paşinyan Koçaryan-Sarkisyan siyasetini davam etdirir. Nə qədər ki, bu yoldadır, heç bir irəliliyiş eldə edilməyəcək".

Deputat əlavə edib ki, Azərbaycan isə Prezident İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyaset nəticəsində, inkişaf edən səmərəli iqtisadiyyata və vətəndaş birliyinə malikidir: "Üç il bundan əvvəlki aprel döyüsləri göstərdi ki, Azərbaycan Dağılıq Qarabağ problemini həbi yolla da həll etmək güclündədir. Bu baxımdan, Paşinyan Azərbaycanın işgal edilmiş torpaqlarının qaytarılması istiqamətində hər hansı addım atmalıdır, əks halda, Ermənistən iki il bundan əvvəlkindən də ağır məglubiyətə düşər olacaq".

Cümşüd Nuriyev: "Paşinyan Ermənistənə gərginlik quyusuna soyub"

"Ümumiyyətlə, bu gün Paşinyan tekçə özünü deyil, Ermənistəni da gərginlik quyusuna soyub. İşgalçi ölkənin quydadan çıxma ehtimalı da çox aşağıdır". Bunu "SƏS"ə açıqlamasında politoloq Cümşüd Nuriyev deyib. C.Nuriyevin sözlərinə görə, həm Paşinyanın yürütdüyü sərt siyaset, həm də Paşinyanın Rusiyaya qarşı yürütdüyü siyaset, eyni zamanda, işgalçi siyaset yürütməsi gərgin vəziyyətdə olan ölkəni daha da gərginləşdirir: "Bundan başqa, nəzərə alsaq ki, Ermənistəna qaz satışında hər min kubmetrində 15 dollar artması işgalçi ölkə üçün çox böyük bir məbləğdir. Yəni hadisələrin gedisi göstərir ki, Paşinyanın yaritmaz siyaseti tezliklə eks-mövqə ile özünü ifadə edəcək. Yəni Ermənistən həm bölgədə təkənləib, həm də Azərbaycanın yürütdüyü xarici siyaset nəticəsində, kifayət qədər daxili gərginlik yaranıb. Nəzərə alsaq ki, Ermənistənə baş verən hadisələr də, məhz Azərbaycanın böyük siyasi rolü var. Bütün bunların hamısı göstərir ki, Ermənistən-Rusiya münasibətlərində, Paşinyan nə qədər çalışsa da, yaxşılaşması ehtimalı çox aşağıdır. Baxma yaraq ki, bunlar uzun müddətdir tərefdəştlər, əməkdaşlıqlar və hər zaman Ermənistən Rusyanın vassali olub. Hadisələrin gedisi göstərir ki, yaxın vaxtlarda Ermənistəndə daxili gərginlik artıq qarşılurmaya keçə bilər və növbəti hakimiyət dəyişikliyi yaranar. Amma bütün hallarda, Rusiya ilə Ermənistən münasibətlərinin yaxşılaşacağı ehtimalı çox aşağıdır. Bir sözə, gərginlik dəha da artacaq".

Mübariz Əhmədoğlu: "Paşinyan Ermənistən məhkumluğunu simvoludur"

N.Paşinyan üçün məhkumluq deməkdir. Əlbətə, Paşinyan siyasi və yaxud mənəvi ölüm dərk edən lider deyil. Ona görə də, N.Paşinyan seçim qarşısındadır. Ya Ermənistən dövlətçiliyini saxlamaq şərti ilə ölümle razılışmaq, ya da Qarabağ məsəlesi, Ermənistən dövlətçiliyi də daxil olmaqla, özünün ölüm variantını seçmək. Hələ ki N.Paşinyanın getdiyi yol sonuncu variantı seçdiyi göstərir. İstəfa - vəziyyətdən çıxış yolu deyil. Çünkü "məxmeri inqilab" prosesləri geridönəməz edib".

Paşinyanın yalanlarına aldanan erməni xalqı

Bu gün erməni xalqı yenə də aldandır. Elə zənn etdi ki, küçədən xalqın dəstəyi ilə hakimiyətə gələn "küçə demokrati" onları yoxsulluq və ədalətsizlikdən qurtaracaq. Ancaq bir ildən çox zaman keçə də, gözləntilər özünü doğrultmayıb. Ermənistən əhalisi ölkəni kütləvi şəkildə tərk etməkdədir. Milli Statistika Komitəsinin məlumatlarına əsasən, Ermənistən əhalisinin 1 aprel 2019-cu ilə olan sayı 2018-ci ilin analoji sayı ilə müqayisədə 7,8 min insana qədər azalıb. İl in evvelində isə, respublika əhalisinin sayı 3,2 min insan azalıb...

"Köhne" və "yeni" işsizlər, çıxış yolu olmadığına görə, ölkəni tərk edib, qastryabarlarla çevrilirlər

Ölkənin xarici borclarının bağlanması yerinə, hökumət 2019-cu ildə 490 milyon dollar həcmində xarici kredit almağa hazırlaşır və nəticədə, Ermənistən xarici borcu 7 milyard dollara qədər artıb. Yeni iş yerlərinin açılmasından danışmağa belə dəyməz. Bəs Paşinyan, ya da onu dəyişəcək şəxs bütün bunları nə ilə ödəyəcək? Koçaryan və Sarkisyanın etdikləri kimi, strateji sferalar və iqtisadiyyata aid olan müəssisələrə? Artıq onlar da çoxdan Rusyanın mülkiyyətindərlər.

"Armenianreport" qeyd edir ki, ölkədə az insan tapılar ki, onlar öncəki hakimiyətin geri qayıtmasını arzulayırlar: "Fəqət, indiki ki mi yaşamağı da kimse istəmir. Ona görə də, Paşinyanın vaxtı, praktiki olaraq, qalmayıb - o, ya ölkədəki həyat səviyyəsini yaxşılaşdırır, ya da "Məxmeri inqilab N 2"nin baş verəmə gözlənilə bilər. Üçüncü variant da var - xalq Ermənistəni tərk etməkdə davam edəcək və hazırkı mənfi məqrasiya saldosu nəticəsində, yalnız indiki kimi kəndlər deyil, artıq şəhərlər de boşalacaq".

Beleliklə, baş verənlər, bir daha sübut edir ki, Ermənistən hakimiyətində qütbleşmə və acıdan ölen xalq reallığı sistemi baş verəcək.

Rusiyalı ekspert Aleksandr Duqin də Ermənistənən önce, beş rayonu boşaltmasının zəruri olduğunu vurğulayıb. Bundan sonra nizamlama prosesinin növbəti mərhələlərinə keçmək olar. Diger ekspertlərin də fikirlərini xatırlatmaq olar. Lakin onların hamısının bir ortaqlıq fikri var: Ermənistən işgal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından qoşunlarını çekməlidir. Burada reallıq aydın görünür. Rəsmi İrevan nə qədər söz hoqqabazlığı etsə də, ondan indi hər kəs zəbt etdiyi ərazilərdən silahlı quldur dəstələrini çıxarmağı tələb edir. Bunun hansı formatda ediləcəyi məsələsi, artıq danişqaların predmetidir. Hər bir halda, ayındır ki, əsas şərt, Ermənistənən təcavüzkar olaraq, Azərbaycanın işgal etdiyi ərazilərdən çıxmasından ibaretdir.

Buradan sade bir mənşəti nəticə alınırlar: Ermənistən, problemin həlli ilə bağlı təsəvvürleri ilə, reallıq arasında dərin bir ziddiyət mövcuddur. Bunu nə ilə izah edirsən et, heç nə deyismir. İstər mücerred surətə erməni xalqının iradəsindən bəhs et, istərsə də Paşinyanın hakimiyətinin siyasi iradəsindən dəm vur və ya başqa tarixi "faktları" gətir, reallıq budur: TƏCAVÜZKAR ZƏBT ET-DİYİ TORPAQLARDAN GETMƏLİDİR, VƏSSALAM!

A.SƏMƏDOVA

Radikal müxalifətin “mühacirət” oyunbazlığı

Müsavatda baş verənlər AXCP-də və s.
müxalif partiyalarda da mövcuddur

Artıq kimsəyə sərr deyil ki, radikal müxalifət döşəngəsində təmsil olunmağın əsas səbəblərindən biri də ölkəni tərk edərək, rahat şəkildə Qərbdə “siyasi siğinacaq” almaq üçündür. Sözügedən fakt özünü ki-fayət qədər təsdiq edib və indi də sübut olunmaqdadır. Bu və ya digər şəkildə xarici ölkələrə mühacirət edənlər isə, xüsusilə, Avropa ölkələrində yerləşdiyikdən sonra, uzağı, bir-iki il “mühacir müxalifətçi” olub, aradan çıxırlar. Çünkü onlar artıq öz istədiyi - Qərbdə yaşamaq hüququ əldə etmələri istəklərinə çatıblar. Boşbosuna müxalifətçilik etmək isə, belələrinə sərf etmir.

sun. O halda, mühacirət statusu almağın daha asan olacaq. Onlar özləri orda ticarətə məşğuldular. Maskaları cirilanda isə, məni güdəza vermək istədilər”.

Gülağa Aslanlıının özü tərəfindən verilmiş sənədin “saxta” olmasına deməsi isə, Elnur Mirzəyevin növbəti faktları açıqlamasına səbəb olub. O deyib ki, rüşvət hesabına aldığı her bir arayış və sənədə görə 300 manat ödəyib: “Lazım olsa, sübətləri da təqdim edəcəyəm. Mesajlar, “facebook” yazılmaları, “vatsap” yazışmaları var elimde... İnsanlara saxta sənədlər satmışınız və mən yeganə adam deyiləm. Hami bilir ki, illərdir, Müsavat partiyası bu alverlə məşğuldur. Sadəcə, indi işləri üzə çıxdı, məni qurban etdilər. Mənse, bu məsələni bələ qoymayacam”.

AXCP partbileti almış bir neçə “siyasi mühacir”in adları da məlumdur

Beləliklə, məsələ aydındır. Çünkü Gülağa Aslanlı bu ətrafda nə qədər nala-mixa vursa da etiraz, inkar etəs də, ortada sənəd var və onu “saxta” adlandırmaq, sadəcə, baş aldatmaqdan başqa heç nə deyildir.

Lakin qeyd etmək yerinə düşərdi ki, bu cür olaylar yalnız Müsavat partiyasında baş vermir. Əli Kərimlinin rəhbəri olduğu AXCP-də də eyni hal yaşanmaqdadır. Əldə etdiyimiz sehih məlumatata görə, AXCP-də bu qeyri-səmimi sənəd satışı biznesinə bilavasitə, Ə.Kərimlinin müvəvini Fuad Qəhrəmanlı baxır. Bu barədə əlimizdə faktlar mövcuddur və yaxın günlərdə onları ictimai rəyin müzakiresine buraxacaq. Artıq pul məqabilində AXCP partbileti almış bir neçə “siyasi mühacir”in adları da bizi melumdur. Sadəcə, çox yaxın dövrə onlar da öz etiraflarını edərək, Elnur Mirzəyev kimi ortaya danılmaz faktlar qoyacaqlar və onda nə Ə.Kərimli, nə də Fuad Qəhrəmanlı heç bir argumentə çıxış edə bilməyəcək. Necə ki, indi Gülağa Aslanlıının “argumentləri” ictimai rəyə gülüş hədəfinə çevrilib.

Nəticədə isə, bir daha səbüt olunur ki, radikal müxalifət daxilində uzun müddət korrupsiya və rüşvət tügəni baş verib və həmin dairələr müxtəlif variantlara para qazanmaq yoluñ özlərinə “haqq yolu” seçiblər.

Rövşən RƏSULOV

Müsavatçının ittihamı: “Özləri də mənə dedilər ki, 2011-ci ilin noyabr ayındakı mitinqlərdə iştirak elə, şəkillərin olsun. O halda, mühacirət statusu almağın daha asan olacaq”

Məhz bir müddət əvvəl, Müsavat partiyasında baş verən hadisəni xatırlasaq, öyrənməyə kifayet edər ki, bu kimi partiyalarda mühacirət oyunbazlığı nece oynanılır. Xatırınızdədirse, Müsavat partiyası müxtəlif yollarla xarici ölkələrə mühacirət edən insanlara, ölkələrdə oturum almaqdan ötrü Müsavat partiyası adından saxta sənədlərin verilməsi ilə bağlı bəyanat yapmışdı. Ancaq od olmayan yerdə, tüstünün çıxmazı məsələsi belli olduğu kimi, bu məsələnin də üzə çıxmazı elə-bəle yaranmayıb.

Qeyd edək ki, vaxtile müsavatçı olmuş Elnur Aydın oğlu Mirzəyev iddia edib ki, o, xaricə rahat yolla getmək üçün Müsavat partiyasının başqan müvəvini Gülağa Aslanlıya rüşvət verib. Daha dəqiq desək, Elnur Mirzəyev bir müddət partiyaya qeyri-rəsmi üzv olsa da, rəhbərlik ona müsavatçılığını təsdiq edən partiya sənədi vermeyib. Elnur isə xaricə getmək və gedisi tezlepşirmək istəyirdi. Ona görə də, rəhbərliyə yol tapıb, verdiyi “şirinlik” sayəsində Müsavat partiyasının biletini əldə edib. Beləliklə də, Belçikaya çatar-çatmaz, özünü “məzələm Azərbaycan müxalifətçisi” görüntüsüne salaraq, siyasi siğinacaq almağa nail olub.

Ancaq məsələ yalnız E.Mirzəyevin saxta karlılarından getmir. Çünkü ortadakı saxtakarlıq payından Müsavat rəhbərliyinə də, daha dəqiqi isə, sabiq başqan İsa Qəmbər başda olmaqla, indiki başqan Arif Hacılı, başqan müvəvini Gülağa Aslanlıya, o cümlədən, başqa “yuxarı eşalon”dakı müsavatçılara da düşür. Əger belə olmasa idi, Elnur partbileti almaqdan ötrü 1800 manat (!) rüşvət verməzdi. Belə ki, ondan bu rüşvəti isteyiblər və o da onu ödeyib. Hansı ki, Müsavat rəhbərliyini rüşvət almaqla ittiham edən şəxsin özü də partiyaya yaxın olan media organına açıqlamasında deyib ki, sənədi almamışdan önce, ölkədən çıxacaq xəberdarlığını edib. Daha dəqiqi, ömrünün axırına kimi müsavatçı olmayacağına deyib. Sitat: “Mən partiyaya yazılın gün rəhbərliyə demədim ki, menim burdan getmək ehtimalım var. Partiyaya üzv olmaq üçün külli miqdarda pul vermişəm. Konkret rəqəm lazımdır, deyim: 1800 manat. Bu hadisə 2011-ci ilə olub. Amma vəsiqəni köhne tarixlə - 2008-ci ilə verdilər ki, inandırıcı olsun. Özləri də mənə dedilər ki, 2011-ci ilin noyabr ayındakı mitinqlərdə iştirak elə, şəkillərin ol-

AXCP-Müsavat düşmənciliyi davam edir

Bu partiyalar hələ də bir-birlərinin həzm-rabelərindən keçmirlər

Artıq uzun illərdir ki, davam edən AXCP-Müsavat savaşının nə zamansa başa çatacağı kimsəyə inanırmır. Çünkü ortada olan və reallaşdırıla bilinməyen iddialar buna imkan verməməkdədir.

mış şəxslər də, bu tələbi aşkarlaşdırıldan sonra onu “skrin şot” edib paylaşıblar. Bundan sonra isə, A.Hacılinin kəskin təqnid kampaniyasına başlanılıb. Keçmiş müsavatçılar Hacılini diktatorluqda ittiham edirlər. Onlar qeyd edirlər ki, partiyanı “bizim kimi düşməyən, bizdən deyil” prinsipiyə idarə edən diktator başqan, partiya daxilində növbəti parçalanmanın əsasını qoyub. Bu səbəbdən, çox yaxın vaxtlarda partiyadan küləvi istefaların başlayacağı da iddialar arasındadır.

Əli Kərimli də bənzər vəziyyəti yaşayır

Ancaq bayaq da, qeyd edildiyi kimi, AXCP sədri Əli Kərimli də eyni hal yaşayır. Çünkü ölkə müxalifətinin sıradan çıxmásında əsas rol oynayan bu məsələnin ilk yaradıcısı Ə.Kərimli, sonradan həmin keçici sindromu liderlik iddiasında olan digər partiya sədrlərinə də yoluxdurub. Əlbəttə ki, bu tipli ambisiyo mövqelər cəmiyyətdə müxalifə qarşı itirilmiş inamı, ümumiyyətlə, yox edir, nəticədə, digər müxalifənin dərindən parçalanması prosesi sürətlənir.

AXCP sədri ilə bağlı də bir maraqdögrürci ittihamı irəli sürmək mümkündür. Məsələn, AXCP ilk partiyalardandır ki, “Yurd” qrupunun rəhbəri olmuş Kərimlinin ambisiyaları üzündən həmin təşkilat parçalanmağa başladı və ölkədə parçalanmış partiyadan, digər partiyaların yaranmasına səbəb olan vəziyyət yaşandı. Daha dəqiqi, partiyaların əksəriyyətinin digərələrinin parçalanmasından yaranması ənənəsinə start verildi. Nəticədə, bir partiya digərini rəqib kimi deyil, düşmən gözündə görür, bu halda isə, hansısa məqsəd üçün bir yere toplaşmağa imkan vermir. Son günlər biz, bir dəha, həmin vəziyyəti yeterincə müşahidə etmişik.

Nəticə etibarilə bir-birlərinin çıxış etməkdən ötrü başladılmış dava-şavalar - Ə.Kərimli, Arif Hacılı və bu ambisiyanın daşıyıcı olan digər partiyaların yarıtmaz fəaliyyəti müxalifənin sonunu çatdırıb.

RÖVŞƏN

Azərbaycan və Ermənistən qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring incidentsiz başa çatıb

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, iyulun 25-de Goranboy rayonu ərazisində yerləşən Azərbaycan və Ermənistən qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring incidentsiz başa çatıb. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmetindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, monitoringi Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Oqnyen Yoviç və Saymon Tiller keçirilərlər.

Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işgal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində isə monitoringi ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Gennadi Petrika və Mihail Olaru aparıblar.

Gömrük nəzarətinə bəyan edilməyən sıqaretlər aşkarlanıb

Gömrük nəzarətinə bəyan edilməyən sıqaretlər aşkar olunub. Dövlət Gömrük Komitəsinin Mətbuatının Əməliyyat və təhqiqat şöbəsinə daxil olan məlumat əsasında Rusiya istiqamətindən “Samur” gömrük postunun idxlə gömrük nəzarəti xəttinə daxil olan Azərbaycan vətəndaşının idarə etdiyi “Mercedes-Benz 250 D” markalı avtomobil saxlanılıb və gömrük baxışı keçirilib. Yoxlama zamanı nəqliyyat vasitəsinin ön panelinin arxasındaki boşluqdan gömrük nəzarətindən gizlədilmiş 2600 ədəd “Parliament Heets Turquoise Label” markalı sıqaret aşkar edilib. Faktla bağlı araşdırma aparılıb.

26 iyul 2019-cu il

“Varlıq” və yoxluq - müxalifətin real görüntüsü...

Yaxud 1993-cü ildən indiyədək biabırçı məğlubiyyətlərə uğrayan radikalların gerçek tarixi

Sırr deyil ki, uzun illərdir dağıdıcı müxalif qalmaqallarla gündəmdə qalmağa müxtəlif və çoxsaylı cəhdələr göstərir. Lakin fakt burudur ki, xarici havadarları vasitəsi ilə müxtəlif siyasi oyumbazlıqları da, radikallara heç bir siyasi üstünlükler vermir. Əksinə, daxili didişmələr və qarşidurmalar artır, ambisiyalar uğrunda savaşlar daha da şiddətlənir. Əslində, bu kimi halların digər səbəbi dağıdıcı müxalif partiyalarında islahatların keçirilməməsi və partiyaların yeni təşəbbüsərlə çıxış etməmələridir. Bunun da, nəticəsi olaraq, müxalif partiyalar öz elektoratını tamamilə itiriblər. Bəziləri də artıq seçki kampaniyası aparmağa gücləri çatmadığına görə, hər seçki ərefəsində bəyan edirlər ki, güya seçkiləri boykot edirlər və s...

Siyasi savadsızlıq və səbatsızlıq reallığı

Neticədə, yene də rüsvay oldular. Onlar, bununla etiraf etdilər ki, siyasi savadsızlıq və səbatsızlıq boylarına bincilmiş reallıqdır. Çünkü seçkinin taleyini ayrı-ayrı partiyalar və şəxslər deyil, xalq müeyyənleşdirir. Daha bir fakt burudur ki, tükənməyən və uzun illərə səyəkən AXCP-Müsavat qarşidurmazı müxalifətin parçalanmasını və zəif düşməsini şərtləndirən əsas amillərəndir. Partiyadaxili savaşdan əlavə, bu iki partiya illərdir, bir-birini sıradan çıxarmaqla məşğuldur. Mövzunun köhnəlmış və cəyənmiş olmasına rəğmən, hər iki partyanın rəhbərliyi hələ də qarşı tərəfi “satqın” ittihamı ile atəşə tutur. Hər iki tərəf yene də “satqınlıq”, “xəyanətkar” ittihamı səbəbindən, qarşı-qarşıya dayanıb. Qısa tarixi ekskurs vəsittəsilə 1998-ci il prezident seçkiləri dövrünü götürək. Xatırladaq ki, həmin ərefələrdə müxalifət “SİDSUH” adlanan təşkilatda birləşmişdi. Lakin AXCP və Müsavat “vahid namizəd” məsələsində ümumi fikrə gələ bilmedi, nəticədə, qarşılıqlı ittihamlar ifrat həddə qədər inkişaf etdi. Nehayət, biri digérine güzeşte getmeyən hər iki siyasi partiya birinci hakimiyətə işləməkdə suçlayaraq, “boykot” taktikasını seçdi. Bununla da, “SİDSUH” adlı qurumun fəaliyyətinə son qoyulmuş olur.

“SİDSUH” - parçalanmanın əsasını qoynan “hərəkat” kimi müxalifətin rüsvayçılıq tarixinə yazıldı. “DUH”, “MKM”,

“Demkonqres”, “Azadlıq”, “Bizim Azərbaycan” və digər seçki blokları və birliliklərde eyni aqibəti yaşadılar. Beləliklə, illər boyu bu düşmən və bir-birilərinə patoloji nifret edən partiyaları, son nəticə etibarilə, güya “Milli Şura” bir araya gətirib çıxarı - dağılmış “İctimal Palata”dan sonra...

Azər Həsrət: “Həmin adamların heç birinin Milli Azadlıq Hərəkatında və demokratikləşmə hərəkatında heç bir rolu olmayıb”

Ancaq burada da uzun müddət duruş getirə bilməyən Müsavat AXCP-ni Rusiyaya satılmaqda ittiham edərək, oradan uzaqlaşdı. Beləliklə, məsələ tamamilə aydınlaşdır. Guya zaman-zaman barışlıq axtarışına çıxan hər iki partiyada təmsil olunanlar, nəticə etibarilə, dəha betə düşmən tərəflərə çevrilirler. Bu isə, sonu olmayan bir yola bənzeyir. Heç də, təsadüfi deyil ki, 1993-cü ildən indiyədək keçirilən bütün seçkilərdə həmin qüvvələr biabırçı məğlubiyyətləre uğrayıblar. Artıq məğlubiyyətləri ilə birşən AXCP-Müsavat başbələnləri Avropadan gələn ianənin azlığına nəzərə alıb, alver taktikalarını dəyişiblər. Yeni mühacir biznesinə girişiblər. Bununla bağlı bir çox maraqlı fikirlər de səsləndirilib. Məsələn, hüquq müdafiəçisi Azer Həsrət mətbuatı açıqlamasında deyib ki, dağıdıcı müxalifətin bu eti-

raz aksiyaları siyasi iddalarını təşkil etmək üçün düşünülməyib. Onlar bununla mühacir biznesini genişləndirmək isteyirlər: “Çünki etiraz aksiyalarında yeniliklər çəkəcəklər və arayışlar alacaqlar. Birmənəli olaraq, deyirəm ki, müxalifətin bu etiraz aksiyaları xaricdən sığınacaq almaq üçün nəzərdə tutulub. Son vaxtlar xaricdə sığınacaq alıb Azərbaycan dövlətçiliyinin əleyhinə çıxış edənələr haqqında araşdırma apardım. Məlum oldu ki, həmin adamların heç birinin Milli Azadlıq Hərəkatında və demokratikləşmə hərəkatında heç bir rol olaib. Heç kim də onları şəxşən tanır. Amma onlar iddia edirlər ki, Azərbaycanda demokratikləşmə uğrunda gedən mübarizelərə iştirak etdiklərinə görə sixşidirlərlər və ona görə də, ölkədən qaçıblar. Bu kimi mitinqlər xaricdə sığınacaq almış həmin şəxslərin özlərinə yeni imkanlar yaratması üçün nəzərdə tutulub. Bunu mitinqin təşkilatçıları çox gözəl bilir. Onlar arayışları da pul ilə satırlar. Buna görə də, bizneslərinin inkişaf etdirmək isteyirlər”. Beləliklə, “müxalifətin” dırnaqarası “varlıq” olsa da, onun ne siyasi, ne sosial, ne də başqa məzmunlarda dövlətə, xalqa heç bir səmərəsi olaib, yoxdur və olmayacaq da. Hətta xarici havadarları belə, onlardan istədikləri qədər yararlanı bilmirlər. Çünkü belə dırnaqarası siyasi təşkilatlar həm də xalqdan təcrid olunmuşlardır. Xalq isə hakimiyətin və dövlətin yanında dır. Məhz bu fakt radikalların siyasi ölüm prosesini sürətləndirir, onlar “var” olduğunu düşünsələr də, əslində, yoxdurlar...

R.RƏSULOV

Milli kimliyi olmayan “ipiqırıq”lar

RƏFIQƏ

Neyləyim, deyəcəksiniz ki, bu bitkin və mükməl ifadələr nə yaxşı ki, bizə gəlib çatıb. Yoxsa ölkəmizin havasını alan, suyunu içən, haramları olsun, çörəyini yeyən bu satqınlara ürəyimizi sərinləşdirən bu mükməl ifadələr imdadımıza çatır. “İpiqırıq”lara bel bağlamaq olmaz” atalarımızın sözünə qüvvət. Bu gün Cəmil Həsənli, Ə.Kərimli, İsa Qəmbər, Arif Hacılı, Leyla Yunus, Xədicə İsmayıllı və bu kimi “ipiqırıqlar”, satqınlar, çörəyi dizinin üstündə olanlar dağıdıcı deyilən bir cirkəb qoxusu verən zibil quşusunda eşələnəcəklər.

Elə götürək çörəyi dizinin üstündə olan Cəmil Həsənli kimiləri bu gün belələri dövlətin verdiyi o çörəyin qədrini bilmirlər. Elə buna görə də qalıqlar odla-su arasında. Son günlər Ə.Kərimli ilə aralarında yaranan soyuqluqdan narahatlılıq keçirən Cəmil Həsənli indi bilmir nə etsin. Bəs belə olan halda, niyə satqın Ə.Kərimlinin müdafiəsinə qalxırsan? Mən də heç yerində sual etmedim. İt itin ayağını tapdalamaz. Ancaq “Milli Şura” sədrinin bu hala düşməsinə mat-məettəl qalıram. Çünkü bu, o Cəmil Həsənlidir ki, 2013-cü ildən dünənə kimi söyüş, böhtan və şər tuluguça چevrilmişdi. Bəs indi nə oldu Əli Kərimlinin qarşısında ikiqat ayılır? Ne biliirdin, belə də olmalı idi. 10 il deputat oləlla, 70-i keçən yaşında Ə.Kərimlini Albert Eynşteynlə müqayisə edəndə, bilmirdin ki, axırı belə olacaq? Ancaq səni də qınamıram. Hər ikiniz bir bezin qıraqışınız - satqın, xəyanətkar, cinayətkar görkəmində. Deyir her fəslin öz “qəhrəman”ları olduğu kimi, AXCP-də də hər dövrün öz “öncül”ləri var.

Əgər oxucularımızın yadındadırırsa, bir neçə il bundan önce, Gözəl Bayramlı da AXCP sədrini tərifləyib, onun Nelson Mandella ilə müqayisəsinə aparırdı. Ancaq rəhmətlik Həsən Kərimovun bir dəfə bu cür bənzətmələrə və oxşatmalara etiraz etməsi, cəbhəçilər tərəfindən necə daş-qalaq edildi, yazıq onunla da, oturdu yerində, heç cinqirini da çıxarmadı. Ən məzəlis isə, Nureddin Məmmədliyin rusiyali müxalifətçi Nemtsovun ölümündən sonra Ə.Kərimlini onunla müqayisə etməsi idi: “Nemtsov Əli bəy qıbtə edirdi...” Buyurun, indi də C.Həsənli onu A.Eynşteynlə bir tərəziye qoyur. Bax, bu yerdə deyirlər ki, həysizlərin son nöqtəsi. Ay Cəmil bəy, heç olmasa, belə bir iddia ilə çıxış edəndə, öz yazdığını “Ağ ləkələrin qara kölgəsi” cızma-qarəni gözünün qabağına getirəydi. Adları çəkilənlərin hamısı siyasetdə, elmdə uğur qazanmış və bütün dövrlərin tanıldığı şəxslərdilər. Bəs Ə.Kərimli kimdir? Sənin kimi, Ə.Kərimli də xeyanət, qisaslar, intriqalar toplusu deyilmə? Belə bir ifade var: bəzi itlər onu yemləyənin əlini dişləyər, onu təpikləyənin isə çəkməsinə yayar. AXCP sədri Ə.Kərimli və onun “banditos” dəstəsi Vətəndən, milletdən və demokratiyadan çox danışsa da, həmişə sözleri emmərəne zidd olub. Ə.Kərimlinin siyasi karyerası, əslində, sonsuz xəyanətlər, qisaslar, intriqalar toplusudur: o, Azərbaycanda hakimiyətə gəlmək üçün ölkənin və millətin düşmənləri ilə də separat danişqlar aparıb, sövdələşib, “maliyyə dəstəsi” və qrantlar qismində paylar alıb, üzərinə öhdəliklər götürüb, sonra hakimiyətlə danişqlara can atıb, yənə vedlər verib, amma sonda hamını aldatmağa çalışıb.

Ayıbdır, belə müqayisələr aparmaqdansa, abırınıza qışılın. Belə müqayisəsinə aparmaq isə, sadəcə, düşük və çərəsizlikdir.

Aşıqın sözü qurtaranda, “dalay-dalay deyir” atalar misalını bugünkü müxalifət düşərgəsinin “liderlərinə” aid etmək yerinə düşür. Neyəsinlər, dağıdıcı düşərgənin sakinləri olan AXCP, Müsavat və digərləri siyasi meydandan yox olmağa və nüfuzlarını itirməyə doğru getdiklərinə yaxşı bilirlər. Görünür, elə bu baxımdan da, “əsl müxalifət” “titulunu” ortaya atmaqla, boş və mənəsiz “iddialarına” nail ola biləcəklər. Ancaq bu iddiada olanlara öz həmkarlarının dili ilə “bu boş xülyalarla 25 ildir ki, yaşıyırsınız, nəticə nə oldu? Biabırçılıq” cavabını veririk.

Rəsul Quliyev: “10 nəfərdən biri, özünü “ana müxalifət” adlandırsa, görünür, onlar axmaq olaraq qalacaqlar”

Eks-spiker Rəsul Quliyev müxalifət düşərgəsindəki şərh edərən bildirib

Müxalifət düşərgəsində səviyyəsizlərin yeni-yeni iddiaları

Rəsul Quliyev: “Əli Kərimlinin, başından böyük layiq olmadığı iddialara düşməsi, axmaqlıqdan başqa bir şey deyil”

ki, bu, çox gülməli və diletantların istinad etdiyi nəzəriyyədir: “Müxalifət xalqı ayağa qaldırmaq şansına malik deyilsə, hansı “ana müxalifət” və yaxud da “əsl müxalifət”dən danışmaq olar? Bu “badbaxtlar” anlamırlar ki, bu gün hər hansı partiya sədri öz ətrafında 5-10 nəfərin o biri partiya sədrindən artıq olmasından qurrələnməməli, “ana müxalifətlik” yarışı aparılmamalıdır. Çünkü hər şey bir kənara, heç olmasa, uğursuzluqlardan nəticə çıxarmalıdır. Ancaq atalar demişən, “utanmasan, oynamamaq nə var ki?”

Sərdar Cəlaloğlu: “Azərbaycanda “ana müxalifət” kükə müxalifəti səviyyəsindədir”

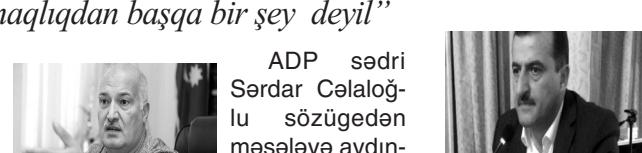
ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu sözügedən məsələyə aydınlaşdırıb, bəzi səbəblərə görə, “ana müxalifət” termininin artıq gündəmdən çıxdığını söyleyib: “Ana müxalifət” adına iddiyalı olanlar güclü olmalıdır, xalq tərəfindən dəsteklənmelidirlər. Müxalifət düşərgəsində sürünlərlər var. Bu gün müxalifət düşərgəsində xalqın problemlərini təkcə öz ciyinə götürəcək ne elə bir partiya var, nə də “ana müxalifət” deyilən anlaysıb. Azərbaycan reallığında “ana müxalifət” bu günə qədər kükə müxalifəti səviyyəsində qalır. Belə olan müxalifət düşərgəsində olan partiya-

lar hansı əsasla “əsl müxalifət” iddiasına düşürərlər? Yaxşı olar ki, oturduqları yerde oturub şükür etsinlər”.

Sahib Kərimli: “Ə.Kərimli, İsa Qəmbər və Arif Hacılı kimilər siyasetdən birdəfəlik getməlidirlər”

AXCP sədri Ə.Kərimlinin sabiq müşaviri Sahib Kərimlinin “facebook” profilində ənənəvi müxalifət liderlərini siyasetdən getməyə çağırıb: “Başda Ə.Kərimli olmaqla xalq hərəkatından doğulan partiyaların iddiyalı müxalifət liderləri siyasi postlarından getməlidirlər. Bir də saxtakar və satqının “liderlik” iddiası axmaqlıqdır. Bir də söyüşlə, satqınla rəhbərlik etdiyiniz partiyada, sədr kimi qəbul edilmədiyiniz halda, utanmadan hansı “əsl müxalifət”lik uğrunda çekişirsiniz? Axmaqlı etməyin, tərk edin siyaset meydanını.”

Refiqə HÜSEYNOVA

İnsan Hüquqları sahəsində Beynəlxalq Konvensiyalar

1 991-ci il iyulun 11-dən qüvvəyə minən ikinci Əlavə Protokol ölüm cəzasının aradan qaldırılması haqqındadır və 53 dövlət tərəfindən təsdiqlənmişdir.

İnsan Hüquqları Komitesi, İnsan Hüquqları Komissiyası və onun xələfi olan İnsan Hüquqları Şurası ile qarşıq salınmamalıdır. Bunlar ayrı orqanlardır. Belə ki, İnsan Hüquqları üzrə Komissiya dövlətlərin insan hüquqları ilə bağlı maraqlarını müzakirə etdikləri siyasi bir forum idi (2006-ci ilin iyundan bəri həmin funksiya şura tərəfindən əvəz edilmişdir). İnsan Hüquqları Komitesi isə 1966-ci il BMT Mülki və Siyasi Hüquqlar haqqında Sazişin qurdugunu mexanizmdir. Burada ekspertlər qrupu yalnız Mülki və Siyasi Hüquqlar haqqında Sazişə aid hesabatları və fərdi məlumatları nəzərdə keçirlərlər. İnsan Hüquqları Komitesi məcburi qərar qəbul edə bilmədiyi nə görə, onun kvazi-məhkəmə orqanı olduğu, yaxud Saziş müddəələrini şərh etməye səlahiyyətli orqan olduğu mübahisə olunur.

İnsan Hüquqları Komitesinin üzvləri "yüksək əxlaqi şöhrətə malik və insan hüquqları sahəsində səriştəli olmalıdır". Bu şərt belə orqan üzvləri üçün, ümumiyyətə, başqa mexanizmlərdə de nəzərdə tutulur. Komitenin üzvləri dövlətlərin göstərdikləri namizədlər arasından seçilsələr də, lakin dövlətlərin nümayəndələri kimi yox, özlərini temsil edirlər. Üzvləri Baş Assambleya seçir.

Vəzifə müddətləri dörd ildir, üzvlərin yarısı hər iki iləndən bir təzelənir. ECOSOC Baş Assambleyanın rəhbərliyi altında fealiyyət göstərir. BMT-nin iqtisadi və sosial siyasetini, habelə, xüsusi müvafiq qurumların (iqtisadi, Sosial və Mədəni Hüquqlar üzrə Komite kimi) fealiyyəti ni koordinasiya edir. 54 üzvdən ibarətdir. ECOSOC beynəlxalq sosial və iqtisadi problemlərin müzakirə edildiyi bir forumdur. ICESCR-in yerinə yetirilməsinə nəzarət edir. Dövlətlərin iştirakının təsdiq edilməsi ilə bağlı ümumi mülahizələrini verir. Onun şikayətləri qəbul etmək səlahiyyəti yoxdur. Ancaq dövlətlərin məruzələrini oxuyur. Yuxarıda İqtisadi, Sosial və Mədəni Hüquqlar üzrə Komitə qeyd etdik, bu komite ECOSOC tərəfindən yaradılıb. Komite ilde 2 dəfə Cenevrədə toplaşır.

Digər bütün müqavilə orqanları kimi bu komite 1966-ci il Sazişin tərəfdarı olan dövlətlərin müqavilə öhdəliklərinə uyğun olaraq, aldiqları tədbirlər barədə geniş hesabatlara baxır. İştirakçı dövlətlər ilk hesabatlarını Pakta (Sazişə) qoşulduğlarından iki il sonra, digərlərini isə 5 ilden bir təqdim edirlər. İqtisadi, Sosial və Mədəni Hüquqlar üzrə Komitə hesabatlara baxdıqdan sonra yekun qeydlərini

dərc edir.

CAT (İşgəncəyə qarşı Komitə - Committee Against Torture) BMT-nin 1984-cü il tarixli İşgəncələrə Qarşı Konvensiyasına əsasən yaradılıb. O, Konvensiyanın yerinə yetirilməsinə nəzarət edir və hər dörd ilde dövlətlərin fəaliyyəti haqqında hesabatları qəbul edir və onlara dair mülahizələrini bildirir. Konvensiya 26.06.1987-ci ilə qüvvəyə minmiş, İşgəncəyə qarşı Komitə isə ilk dəfə 1988-ci ilə toplamışdır. Komitə hər il iki sessiya keçirir. Lakin əlavə xüsusi sessiyalar da keçirmək mümkün dür. Komite BMT-nin ixtisaslaşdırılmış idarələrinə, maraqlı orqanlara, regional və ECOSOC yanında məsləhətçi statusda olan QHT-lərə müraciət edərək, onlardan nəzarət sahəsinə aid məlumatlar istəyə bilər.

Komitə dövlətlərin razılığı ilə onları ziyarət edib, faktları yerində yoxlaya da bilər. Periodik məruzələrdən başqa, CAT iştirakçı dövlətlərdən əlavə məruzə və məlumat istəyə bilər. Əger dövlət, insanlara qarşı işgəncə və pis rəftərin göstərilməsi ilə bağlı CAT-in şikayətlərə baxmaq yurisdiksiyasını qəbul etmişse, fəndlər CAT-a müraciət edə bilərlər. Bu yolla CAT, şikayət verilən dövləti ziyaret etmədən də, təhqiqat və sorğu apara bilər.

Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsi. 1948-ci ilə Nürnberg və Tokio proseslərindən sonra Birleşmiş Millətlər Təşkilatı Baş Assambleyası qəddarlığına görə ikinci Dünya müharibəsi zamanı təredilən

Birleşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurası Ruandada və keçmiş Yuqoslaviyada baş veren hadisələrə reaksiya verərək, cinayətkarların məhkəməyə cəlb edilməsi üçün tribunallar yaratdı. Lakin cinayətlərin töredilmesindən sonra yaradılan tribunallar, zaman və ərazi baxımından, konkret olan mandatlarla bağlıdır.

CAT-a ilk hesabatı müvafiq iştirakçı dövlət, Konvensiya onun baxımından qüvvəyə mindikdən sonra, bir il ərzində, təqdim olunur. Sonra da növbəti məruzələr dörd ilde bir verilir.

Bele tribunalın yaradılması mürekkeb, uzun və baha başa gələn prosesdir. Ən ciddi cinayətlərin, vəhşiliklərin, kütləvi qırğınıların töredilmsində, günahkar şəxsləri məsuliyyətə cəlb etmək hüquq olan daimi məhkəmənin yaradılması daha səmərəli və təsirlidir. Bele bir məhkəmənə əlavə tədbirlər görə, zorakılığın miqyasının və davamlılığının qarşısını almağa kömək edə, sadəcə, özünün varlığı ile cinayət hərəkətlərindən çəkintidə bilər.

1994-cü ilə Beynəlxalq Hüquq Komissiyası Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsinin statutu layihəsi üzərində işi müvəffəqiyyətlə başa çatdırı və onu Baş Assambleyaya təqdim etdi. Layihə üzərində təmamlama işlərindən sonra 1998-ci ilin iyun-iyul aylarında Romada BMT-nin "çətiri" altında Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsinin yaradılmasına dair Səlahiyyətli Nümayəndələrin Diplomatik Konfransı çağırıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

mək və mühakimə etmək mandatına malikdir:

- soyqırımı cinayəti;
- bəşəriyyətə qarşı cinayətlər;
- hərbi cinayətlər;
- təcavüz cinayəti.

Bəzən sehv olaraq, belə hesab edirlər ki, məhkəmə yalnız keçmişdə baş vermiş cinayətlərə görə şəxsləri mühakimə edə bilər, əslində isə, belə deyil.

Məhkəmə yalnız o cinayətlərə münasibətdə yurisdiksiyaya malikdir ki, onlar 2002-ci ilin iyulundan, yeni statutun qüvvəyə minməsindən sonra töredilmiş olsun.

Soyqırımı hər hansı mili, etnik, irqi və dini qrupun tam və ya qismən məhv edilməsi niyyətli töredilən öldürmə və ciddi bədən xəsarəti yetirme tək bir sira qadağan olunmuş eməller kimi müəyyənləşdirilir.

Mülki əhalinin məhvi, köləyə çevirme, işgəncələr, zorlama, məcburi hamilelik, siyasi, irqi, mili, etnik, dini və ya gender mülahizələrinə görə təqiblər, insanların dövlət orqanları və ya onların rəvac verdikləri qeyri-qanuni qrupların əli ilə "itməsi" kimi cinayətlə mülki əhaliyə genişmiqyaslı və ya mütəmadi hückumlar çərçivəsində baş verərsə, Statuta uyğun olaraq, bunlar bəşəriyyətə qarşı cinayətlər kimi qiymətləndirilir.

Bəşəriyyətə qarşı cinayətlər zamanı "genişmiqyaslı və müte-

madı hücumlar" tələbi çox vacib şərtidir, cünki o, bu və ya digər cinayətin məhkəmənin yurisdiksiyası altına düşməsi üçün daha yüksək həddi, xüsusi miqyası və vüsstini müəyyənləşdirir. Bu, onları bəzən, hətta hərbçilər tərəfindən töredilən, lakin bəşəriyyətə qarşı cinayət kimi qiymətləndirilməyəcək zorlama, öldürmə və ya işgəncə vermə kimi zoraklıq aktlarından fərqləndirir.

Soyqırımı və bəşəriyyətə qarşı cinayətlər sülh və ya müharibə zamanı töredilmesindən asılı olmayaq, cəzalandırılmalıdır. Hərbi cinayətlərə 1949-cü il Cenevrə Konvensiyalarının ciddi surətdə pozulması və Statutda sadalanın beynəlxalq silahlı münaqışələr zamanı iri miqyaslarda töredilmiş diler ciddi pozuntular daxildir.

Son 50 il ərzində, insan hüquqlarının ciddi surətdə pozulması hallarının eksəriyyəti beynəlxalq silahlı münaqışələrin gedisində deyil, dövlətlərin daxilində baş vermişdir. Buna görə də, məhkəmənin Statutuna beynəlxalq humanitar hüququn daxili silahlı münaqışələr zamanı planlı şəkildə və ya siyasetə uyğun olaraq, həyata keçirilən və ya iri miqyaslarda töredilən hərbi cinayətlərin və ciddi pozuntuların (arabir baş verən müxtəlif daxili zoraklıq aktları və iğtişaşlar istisna olmaqla) cəzalandırılmasını tələb edən müasir standartları daxildir.

**VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

cinayətlərə bənzəyən cinayət işlərinə baxılması üçün daimi beynəlxalq məhkəmənin yaradılması zəruriliyi etiraf etdi. O vaxtdan etibarən, belə bir məhkəmənin yaradılmasının zəruriliyi həm Birleşmiş Millətlər Təşkilatında, həm də ondan kənardə müzakirə edilməye başlandı. Son 20 il ərzində, dünyanın müxtəlif yerlərində töredilənləri məsuliyyətə cəlb etmək, eləcə də, hakimiyətdə olanların cəzasızlıqdan sui-istifade praktikasına son qoymaq üçün daimi mexanizmin yaradılması prosesinə impuls verildi.

Rusiya gimnastları "Bakı 2019"da daha iki medal qazanıblar

Bakıda təşkil olunan XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalının idman gimnastikası yarışlarında çoxnövçülük turnirinə yekun vurulub. AZERTAC xəbər verir ki, qadınların yarışında Rusiya idmançısı Viktoriya Listunova 56 xalla fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb. Böyük Britaniya təmsilçisi Ondine Aćamponq 52,950 xalla yarışı ikinci, digər rusiyalı Yana Vorona isə 52,550 xalla üçüncü pillədə başa vurublar. Milli Gimnastika Arenasında keçirilən yarışlarda Avropanın 37 ölkəsinin idmançıları mübarizə aparıblar.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi və iqtisadi kursunu uğurla davam etdirən, ideyalarını gerçekleştirdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin siyasetinin məntiqi nəticəsi olaraq, ölkənin davamlı iqtisadi inkişafı təmin edilib. Müasir dövrümüzün artan iqtisadiyyatı, siyasi sabitlik, dövlət proqramlarının, irimiqyaslı layihelerin həyata keçirilməsi müxtəlif sahələrdə nailiyyətlərin əldə olunması ilə müşayiət olunur. Ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində müəyyən olmuş siyaset respublikamıza uğurlar gətirməklə yanaşı, onun dünya miqyasında imicini de yüksəldib.

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan dönyanın idman arenasında, artıq özünə layiqi yer tutur və beynəlxalq yarışlara ev sahibliyi edir. Dünya idmanının tarixində ilk dəfə keçirilən Avropa Oyunlarına ev sahibliyi etmek missiyasının Bakıya həvələ edilməsi və böyük etimad Azərbaycana olan inamın nəticəsi idi. Məlumdur ki, Azərbaycan bu oyunların standartlarını və səviyyəsini təmin edə bildi. Dünyanın 50 ölkəsinin 6 min idmançısının iştirak etdiyi 1 Avropa Oyunlarında Azərbaycan təmsilçilərinin 21 qızıl medali qazanması və 21 dəfə Azərbaycan bayrağının yüksəldilməsi, Dövlət Himmni səsləndirilməsi idmana olan qayğıının nəticəsi idi. "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunları təkcə qitədə deyil, dünya miqyasında mötəber idman tədbiri kimi tarixləşdi. Daha sonra isə, paytaxt Bakıda keçirilən yarım əsrən artıq tarixi olan "Formula-1" idman tarixində yeni maraqlı səhifə oldu. Bakı bütün iştirakçı və qonaqları, hər zaman olduğu kimi, növbəti tədbirdə də ev sahibi olaraq, yüksək səviyyədə qarşılıyaraq, yarışı uğurla yekunlaşdırıldı. Dünyanın elit yarışmalarından olan "Formula-1" dünyanın 190 ölkəsində 500 milyondan artıq azarkeş tərəfindən izlənildi. Bu da, paytaxtimiz kifayət qədər məlumatı dünya ictimaiyyətinə çatdırılmış oldu. Ölkəmizə gələn "Forumla-1" iştirakçıları və qonaqlar bir daha Azərbaycandakı fərqli milli-dini mənsubiyəti olan icmaların, müxtəlif milletlərin nümayəndələrinin qarşılıqlı əməkdaşlıq və məhrəban şəraitde yaşadığının şahidi oldular. Azərbaycanın dünyaya nümunə olan çoxəslik tolerant, məhrəban birgəyasa mədəniyyəti, multikultural mühiti ilə yaxından tanış ola bildilər.

Elə Azerbaycanın 2017-ci ildə 4-cü İslam Həmrəyliyi Oyunlarına ev sahibliyi etməsi de ölkəmizin idman arenasında söz sahibi olmasına dələlət edir. Dünya, islam aləmi üçün çox önemli idman yarışmasının ölkəmizdə təşkili dünya miqyasında nüfuzumuzun göstəricisidir. 57 ölkəni təmsil edən idmançıların qatıldığı "Bakı-2017" IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının əsas şəri "Həmrəylik bizim gü-

ELAN

Azerbaycan Turizm və Menecment Universitetinin Xidmet Mühəndisliyi fakültəsinin Nəqliyyat Servisi ixtisası üzrə təhsil alan 1 kurs telebesi Abdullayeva Səbinə Əlixan qızına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ses

Son səhifə

26 iyul

Bakı idman yarışlarının keçirilməsi üçün ideal məkandır

Paytaxtimiz "EYOF Bakı 2019" XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalına uğurla ev sahibliyi edir

cüməzdür" oldu. İslam aləminin bir parçası olan Azərbaycan bu oyunları da ən yüksək səviyyədə keçirdi. Azərbaycana gələn hər kəs ölkəmizdə hökm sürən əmin-amanlığı və sabitliyi bir daha gördülər. "Bədxahlara, anti-Azərbaycan, islamofob qüvvələrə ən yaxşı cavabımız bizim reallıqlarımızdır" deyən Prezident İlham Əliyev Azərbaycana gələn xarici qonaqların mütləq əksəriyyətinin ölkəmizdən ən xoş arzularla ayrıldıqlarını bildirib: "Çünki onlar qərəzsizdir və Azərbaycana xoş niyyətli gelirlər. Mən demişəm və bir daha demək istəyirəm ki, biz xoş niyyətə ölkəmizə gələn bütün xarici qonaqlara qucaq açırıq. Azərbaycan multikulturalizm diyarıdır...Bu gün hamımızın gözü qarşısında müsəlman qəçqınları işğəncələr verilir. Bu, bizi hiddətləndirir. Onu da qeyd etməliyəm, Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, öz səsini ucaldır. Biz ədalətsizliyə döze bilmirik. Biz ədalətin, insanlığın tərəfdarıyız".

Oyunlar bir daha, Azərbaycanın dünyada təbliği baxımından, əhəmiyyətli rol oynadı. Oyunlar haqqında hərəkəflü məlumatı əks etdirən internet portalı hazırlanıb və dünya mediasında İslam Həmrəyliyi Oyunlarının keçirilməsi barədə informasiya yayılmışdır.

Daha sonra Azərbaycan velosiped idmanının BMX növü üzrə dünya çempionatını, "Formula-1" yarışlarını və və digər oyunları uğurla keçirdi. Qeyd edək ki, velosiped idmanının digər növləri ilə müqayisədə dəhə gənc olan BMX 2008-ci ildən etibarən Yay Olimpiya Oyunlarının programına daxil edilib və ən geniş tamaşaçı kütlesi toplayan idman növlərindən biridir. Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının 82-ci Kongresi, Dünya Anti-

tarixli Sərəncamına əsasən, geniştərkibli Təşkilat Komitəsi yaradılmışdı. Bakı bu yarışların keçirilməsi üçün ən ideal məkandır. İştirakçılar bu şəhərdə olduqlarından, çox məmənundurlar. İştirakçılar müasir standartlara cavab verən idman komplekslərində yarışlarda iştirak etməklə yanaşı, həm de bu şəhərin tarix ilə müasirliyi özündə birləşdirməsindən böyük zövq alır və sirlə bir məkanının tarixinə bələd olmağa çalışırlar. Şəhərimizə gələn idmansevərlərin ölkəmiz ətrafında xoş tövssüratları var.

Azərbaycanın mötəber idman yarışlarına uğurla ev sahibliyi etməsi, idmançılarının beynəlxalq turnirlərdə qazandığı parlaq qələbələr respublikamızın idman ölkəsi olduğunu bir daha təsdiqləyib.

Azərbaycan idman ölkəsi statusunu qoruyub-saxlamaq niyyətindədir. Odur ki, 2019-cu il ərzində və sonrakı illerdə Azərbaycan müxtəlif idman növlərini əhatə edən önəmlı

dönpinq Agentliyinin Təsisçilər Şurası və İcraiyyə Komitəsinin icası, Xüsusi Olimpiya Hərəkatı Gənclər Liderlərin XX Qlobal Forumu çərçivəsində müxtəlif idman növləri üzrə yarışlar və digər mühüm beynəlxalq turnirlər və tədbirlər yüksək səviyyədə təşkil olunub. Cari ilin aprelin 26-28-də bədii gimnastika üzrə dünya kuboku, mayın 17-19-da isə, bu növdə Avropa çempionatı respublikamızda keçirildi. Mayın 24-26-da qitənin ən güclü aerobika gimnastları paytaxtimizda toplaşdırıllar.

Ölkəmiz keçirilən bütün beynəlxalq idman yarışlarına tam hazır vəziyyətdədir. Bu gün Azərbaycan beynəlxalq yarışları qəbul etməye hazırlırdı. Necə ki, "EYOF Bakı 2019" XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalında öz təşkilatçı bacarığını göstərir. Festival yüksək səviyyədə təşkil edilib. Bu mötəber festivalın Bakıda layiqincə, uğurla və yüksək səviyyədə təşkilini təmin etmek məqsədilə Prezident İlham Əliyevin 2018-ci il 15 may

beynəlxalq idman yarışlarına və irimiqyaslı tədbirləre ev sahibliyi edəcək.

Ümid edirik ki, böyük idman yarışları və tədbirləri Azərbaycanın idman həyatında növbəti mühüm bir hadisə olacaq. Bütün bunlar, eləcə də, cari il ərzində, idman və bədən tərbiyesi sahəsində görülməsi nəzərdə tutulan digər işlər, Prezident İlham Əliyevin idmanın inkişafına və yetişməkdə olan gənc nəslə göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğısının real və əyani təcəssümüdür. Azərbaycanın mötəber idman yarışlarına müvəffeqiyyətə ev sahibliyi etməsi bu sahənin, eləcə də, həmin idman növlərinin inkişafına, idmanın kütləviyyətinin təmin olunmasına xidmət edir.

Azərbaycan yenidən bu və ya digər idman yarışlarına sahiblik edəcək və dünyada öz qüdrətini bir daha nümayiş etdirəcəkdir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZİ

Baş redaktor:

Bəhrəz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələrin "Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA və AZADINFORM informasiya agentliyinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600